

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 37 (8060) CÜMƏ, 15 fevral 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Prezidentin güc mənbəyi xalqın məhəbbətidir

Kiçik Beyləqanda böyük Azərbaycanın
möhtəşəm İLHAM ƏLİYEV sevgisi yaşandı

İlham Əliyevin əsas özəlliklərindən biri də liderlərin əsas siyasi taktikasına - "publikaya işləmək" üslubuna heç vaxt riayət etməməsidir. 16 ildə olduğu kimi göründü, göründüyü kimi də oldu... Və xalq da sözü, əməli, mahiyyəti bir olan Liderini buna görə sevdi, ona inandı, güvəndi, onun yolunu öz yolu seçdi...

Prezidentin rəsmi qrafikini və protokolunu pozan səmimiyyət

Mehriban xanım Əliyevanın srağagün axşam sosial şəbəkələrdə paylaşdığı ürək sözləri - "İnsanların böyük sevgisi Prezidentimiz üçün ən yaxşı güc mənbəyidir! Bütün beyləqanlılara Prezidentə göstərilən səmimi qəbulu görə təşəkkürümü bildirirəm!" fikri son iki gündə ictimaiyyəti vəcdə gətirən müzakirələrin yaqin, ümumiləşdirilmiş və ən dolğun ifadəsidir.

Bəs Beyləqanda nə baş vermişdi? Hamımıza məlumdur: Prezidentin fəaliyyət qrafiki əvvəlcədən müəyyənləşdirilir və səfərlərdə buna dəqiqədəqiqə riayət olunur. İlham Əliyev Beyləqanda Tarix-Diyarşünaslıq muzeyinin açılışından sonra əsgərlərə görüşə tələsirdi - səfərin qrafikinin növbəti bəndi bu idi. Amma muzeyin ətrafında toplaşmış insanların görkəmi Prezident yolunu avtomobil kortejinə sarı yox, həmişə olduğu kimi, xalqına doğru yönəltdi... Xalqı ilə qol-boyun oldu... Özü də bunu məcazi mənada demirik, 100-dən artıq insan ilə qucaqlaşib-öpüşən, onların alqışını, duasını, təşəkkürünü, eyni zamanda, müraciətini eşidən Lider bu kiçik məkanda bir dünya dolusu sevgini yaşadı, etimadı gördü...

Prezidentə konkret müraciət formaları var. Xarici nümayəndə heyətləri "Zati-alləri Prezident", ölkə memurları "möhtərəm, cənab Prezident", rəsmi tədbirlərdə sadə vətəndaşlar "Əziz Prezidentimiz" deyə xitab edirlər. Amma Beyləqanda ekspromt, aniden baş tutan görüşdə müraciət formaları fərqli olduğu qədər də səmimiyyətin xalqımıza məxsus xüsusi təzahürü idi...

"Başına dönüm", "Qadan alım", "Sən gələn yollara qurban olum"... Nənələrimizdən, analarımızdan, böyüklərimizdən həyatımız boyu eşitdiyimiz, doğmalığın və məhəbbətin ən həssas ifadəsi olan bu alqışlar heç vaxt saxta deyilməz! Onu ancaq ailə üzvü qədar doğma saydıqına, əziz bildiyinə söyləyəsən... Bu alqışlar, dualar da İlham Əliyevə Prezident olduğuna görə deyil, məhz bu məmləkətin, bu xalqın yeganə ümidi, bu nənələrin, ataların doğma oğlu qədar sevimlisi olduğuna görə səslənirdi...

Səmimiyyət, doğmalığı idi ki, Prezidentə "Sən" deyirdilər, dö-nə-dö-nə bağırarlara basırırdılar, şəkil çəkirdirdilər, körpələri onun qucağına verirdilər, erkə danışırdılar, gədayanalıq edirdilər... Bir sözlə, rəsmi protokolun pozulmamış bir bəndi də qalmadı...

Amma onu da etiraf edək, İlham Əliyev özü də bu "protokol" dediyimiz "rəsmiyyət kağızına" əsla uymadı, özü onu dəfələrlə pozdu...

Qarşısında gənc xanəndənin səsləndirdiyi vətənpərvərlik nəğməsinin nəqarətini - "Yurdum yuvam məskənimsən, Azərbaycanım, Anam doğma Vətənimsən, Azərbaycanım" misralarını bədhəftən özü də oxudu, iki dəfə oxudu, ətrafındakılara birgə oxudu...

Və bütün düşmənlərə, nankorlara həm də Azərbaycan adından meydan oxudu!..

Nə yaxşı ki pozuldu bu protokol... Bütün dünya, bütün bədxahlıqlar bir daha gördülər İlham Əliyevin güc mənbəyini, qüdrətinin zəminini, yenilməzliyinin səbəbini...

"Nənələr, analar gecə-gündüz dua edirlər ki, qara qüvvələr Səndən uzaq olsun..."

Sısqa nənənin bu alqışının gücündən hansı böyük bir güc ola bilər?!

Və İlham Əliyevin arxasında dünyanın xalqı adlı ən böyük gücünün olmasına kim şübhə edə bilər?!

Zabitlərinin Komandanı,
əsgərlərinin atası

Prezidentin sonrakı səfəri hərbi hissəyə idi. Ordu quruculuğunun, milli müdafiə sənayesinin ən son nailiyyətləri ilə tanış olan Ali Baş Komandan əsgərləri ilə bir süfrə arxasında əyləşdi. Ali rəhbərle əsgərləri süfrəni də, çörəyi, suyu da paylaşdılar, maraqlı söhbət etdilər...

Və bizlər o an İlham Əliyevin simasında, onun əsgərlərlə davranışında, samsarlığında Ali Baş Komandanla yanaşı bir ƏSGƏR ATASININ həssas duyğularını da gördük...

Onu da gördük ki, İlham Əliyev üçün Heydər də, Məmməd də, Əhməd də eyni dərəcədə dəyərlidir, əzizdir...

İlham Əliyev Lələtəpə, Günnüt zəfərlərinin Sərkərdəsi və azad Qarabağın cahangir müjdecisidir, həm də zabitlərinin Komandanıdır, əsgərlərinin atası...

Bəlkə də ələ bu atalıq təəssüratının nəticəsi idi ki, əsgərlər hərbi nizamnaməni bəzən pozaraq, Ali Baş Komandanları ilə hərbi qayda ilə yox, əziz, doğma insanları kimi görüşdülər...

Bəli, səmimiyyət rəsmi protokolu, hərbi nizamnaməni pozursa, bu, qəbahət sayılır və burada günahkar olmur!..

Budur Azərbaycanın real mənzərəsi: xalq və Prezident rəsmi protokolları da, düşmənlərin oyununu da, Azərbaycanla yönəlməmiş mekrləri də pozurlar...

Bu gücün qarşısında kim dayana bilər ki?!

İxtiyar HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan"

Mehriban Əliyeva qədim Gəncənin müasirləşməsinə böyük töhfələr verir Əbədi ehtiram ünvanı

Fevralın 14-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Gəncə şəhərinə gətdilər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva ulu öndər Heydər Əliyevin Gəncə şəhərinin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edərək öhnə gül dəstələri qoydular.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov Birinci vitse-prezidentə son illərdə şəhərdə aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verdi.

Mehriban Əliyeva Regional İnkişaf İctimai Birliyinin nümayəndələri ilə görüşdü.

“İmamzadə” Gəncənin İslam aləmindəki böyük nüfuzunun göstəricisidir

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva fevralın 14-də Gəncədə “İmamzadə” dini kompleksini ziyarət ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin qərb bölgəsi üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi Hacı Tahir Abbasov VIII əsra aid tarixi memarlıq abidəsi olan və xalq arasında “Göy günbəz”, “Göy məscid”, yaxud “Göy İmam” kimi tanınan “İmamzadə” dini-mədəniyyət kompleksinin yenidənqurma işlərindən sonra bütün müsəlman dünyasından ziyarətçiləri qəbul etdiyini bildirdi. Qeyd edildi ki, bu kompleksin ən qiymətli abidəsi türbədir. Burada beşinci İmam Məhəmməd Baqir oğlu İbrahim dəfn olunub. Azərbaycan memarlığının dəyərli nümunələrindən olan “İmamzadə” piri Şərqi qədim karvan-ticarət yolunun üzərində yerləşib.

Mehriban Əliyevaya və Leyla Əliyevaya Quranı-Kərim

hədiyyə edildi. “İmamzadə” əsrlərdən bəri Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindən, eləcə də başqa ölkələrdən gələn müsəlmanların ziyarətگاهی olub. Bu dini abidə Gəncənin qədimliyini sübut etməklə yanaşı, şəhərin İslam aləmindəki yerini və nüfuzunu da göstərir. Kompleks Gəncə Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu ərazisində yerləşir. Ölkənin dini-tarixi abidələrinin tamamilə yenidən qurulmasına və gələcək nəsillərə çatdırılmasına həssaslıqla yanaşan Prezident İlham Əliyev bu kompleksin də təmiri və bərpasına xüsusi diqqət göstərib. İnsanların inam və inanc yeri kimi üz tutduqları bu məbəd məhz dövlət başçısının sərəncam və göstərişləri sayəsində belə gözəl görkəm alıb.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva burada ziyarətə gələnlərlə görüşdü.

Qeyd edək ki, fevralın 14-də “İmamzadə” kompleksində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin adından ehsan süfrəsi verilib.

Mehriban Əliyeva tapşırıq verdi: 54 yaşlı məktəb əsaslı təmir ediləcək

Fevralın 14-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Gəncə şəhərində Nizami Aydın adına 18 nömrəli tam orta məktəbdə olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məktəbin direktoru Mətanət Rzayeva burada sonuncu dəfə 1988-ci ildə cari təmir işlərinin aparıldığını və hazırda bu təhsil müəssisəsinin əsaslı şəkildə yenidənqurmaya ehtiyacı olduğunu bildirdi. 1965-ci ildən istismarda olan məktəbdə tədris Azərbaycan və rus bölmələrində aparılır. 39 sinifdən 28-i Azərbaycan, 11-i isə rus bölməsinə aiddir. 640 yerlik məktəbdə hazırda 795 şagird təhsil alır. Onların təlim-tərbiyəsi ilə 56 nəfərdən ibarət pedaqoji heyət məşğul olur.

2017-2018-ci tədris ilində məktəbi 61 məzun bitirib və onlardan 20-si Azərbaycanın ali məktəblərinə qəbul olub. Qəbul imtahanlarında məktəb üzrə 4 nəfər 600-dən, 5 nəfər isə 500-dən yuxarı bal toplayıb.

Məktəbin sinif otaqları ilə yaxından tanış olan Mehriban Əliyevaya məlumat veril-

di ki, əsaslı təmir işlərindən sonra bu təhsil ocağında tədrisin keyfiyyəti daha da yüksələcək və məktəb birmövbəli iş rejiminə keçəcək.

Şagirdlərlə söhbət edən Birinci vitse-prezident Mehriban ƏLİYEVƏ dedi: - Sizə uğurlar arzulayıram. Gələn dəfə sizinlə yeni məktəbdə görüşəcəyik. Sizin

di ki, əsaslı təmir işlərindən sonra bu təhsil ocağında tədrisin keyfiyyəti daha da yüksələcək və məktəb birmövbəli iş rejiminə keçəcək.

Şagirdlərlə söhbət edən Birinci vitse-prezident Mehriban ƏLİYEVƏ dedi: - Sizə uğurlar arzulayıram. Gələn dəfə sizinlə yeni məktəbdə görüşəcəyik. Sizin

di ki, əsaslı təmir işlərindən sonra bu təhsil ocağında tədrisin keyfiyyəti daha da yüksələcək və məktəb birmövbəli iş rejiminə keçəcək.

Heydər Əliyev Fondunun növbəti mərhəmət nümunəsi

Fevralın 14-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Gəncədəki uşaq evinə baş çəkiblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, uşaq evinin direktoru Nazilə İsmayılova hazırda Gəncə şəhər uşaq evi üçün daha bir korpusun inşasının aparıldığını bildirdi. Qeyd edildi ki, tikinti işlərinə ötən ilin dekabrında başlanılıb. Burada iki yataq otağı, qış idman zalı, əmək və istirahət otaqları, yeməkhana və çamaşırxana nəzərdə tutulub.

Mehriban Əliyeva uşaq evindəki şəraitlə tanış oldu, müəssisənin əzəli sakinləri ilə görüşdü. Balacaqlarla səmimi söhbət edən Birinci vitse-prezident onların uşaq evindəki ya-

şayışı, təhsili ilə maraqlandı. Uşaqlar da Mehriban Əliyevanın ətrafına toplaşmaq istək və arzuları ilə bölüşdülər, oxuduqları kitablardan, maraqlı göstərdikləri oyunlardan, sevdiyi əyləncələrdən danışdılar.

Uşaqları böyük maraqla dinləyən Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva onlara yaxşı oxumağı tövsiyə etdi, bilikli və savadlı olmaq üçün təhsillərinə diqqətlə yanaşmalarının əhəmiyyətini vurğulayaraq dedi:

- Çox sağ olun, uşaqlar. Çox sağ olun ki, mənə belə gözəl rəqlə qarşıladınız. Çox gözəl oynayırsınız.

Direktor Nazilə İsmayılova: Siz sağ olun, Mehriban xanım. Uşaqların adından Sizə təşəkkür edirik. Hər zaman Sizin isti qəlbənizin məhəbbətini

hiss edirik. O qəlbən istiliyini hiss edirik ki, bu uşaqlar 2017-ci ildə Sizin təşəbbüsünüzle 10 gün Moskva şəhərində oldular, istirahət etdilər, yeni dostlar tapdılar. Minnətdarıq, var olun, Allah Sizi, möhtərəm Prezidentimizi, ailənizi qorusun. Hər zaman dualarımız Sizindir.

Mehriban Əliyeva: Çox sağ olun. Bizim bu gözəl balalarımıza öz sevgimizi çatdırıram. Bilin ki, siz bizim ölkəmizin gələcəyisiniz, siz mənim üçün çox əzizsiniz. Sizin indi əsas vəzifəniz ondan ibarətdir ki, yaxşı oxuyasınız, bilikli, savadlı olasınız. Çünki Azərbaycanın gələcəyini siz təmin edəcəksiniz. Mən də hər zaman Sizin yanınızdayam.

Nazilə İsmayılova: İnşallah. Çox sağ olun, Mehriban xanım, təşəkkür edirik.

Qeyd edək ki, bu müəssisə 1997-ci ildən fəaliyyət göstərir və 2012-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə əsaslı təmir olunub, işıq, qaz və su xətləri yenilənib, mərkəzləşdirilmiş istilik sistemi yaradılıb. İkimər-təbəli binada 4 yataq otağı, psixoloq, həkim, kompüter, əmək və istirahət otaqları, mətbəx və yeməkhana, böyük idman zalı var. Səksən nəfərlik uşaq evində hazırda 40-1 oğlan, 28-i qız olmaqla, ümumilikdə 68 uşaq tərbiyə alır. Onlardan 14 nəfəri əzyaşlı, digərləri isə məktəblidir. Uşaqların təlim-tərbiyəsi ilə 50 nəfərlik işçi heyəti məşğul olur. Binaın heyətində uşaqların asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi üçün attraksionlar quraşdırılıb, ərəzidə yaşillıq sahələri salınıb. Sonda xatirə şəkli çəkilirdi.

Mir Cəlal irsi Gəncədə layiqincə yaşadılır

Fevralın 14-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Gəncədə Mir Cəlal Paşayev ev-muzeyində olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ev-muzeyinin direktoru İradə İbaxova muzey və onun nəzdində elmi-ədəbi tədqiqat şöbəsinin Azərbaycan nəsrinin görkəmli nümayəndəsi, əməkdar elm xadimi, yazıçı-alim Mir Cəlal Paşayev 100 illik yubileyi ərəfəsində ədibin xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq yaradıldığını bildirdi. 2007-ci ildə istifadəyə verilən ev-muzeyinə ədibin pasportu, orden və medalları hədiyyə edilib. Hazırda bu əşyalar muzeyin ən dəyərli eksponatlarıdır.

Mir Cəlal Paşayev ev-muzeyinin Gəncə şəhərində fəaliyyət göstərməsi təsadüfi deyil. Çünki o, Cənubi Azərbaycanda anadan olsa

da, taleyi onu qədim Gəncə şəhərinə gətirib çıxarıb. Ədib həmişə Gəncəni sevib və doğma şəhəri bilib. Mir Cəlal Paşayev uşaq, gənclik və tələbəlik illəri, pedaqoji və ədəbi fəaliyyəti, ailə həyatı xronoloji ardıcılıqla muzeyin ekspozisiyasında əksini tapıb. Hazırda eksponatların sayı 300-dən artıqdır. Muzey kompleksində 2009-cu ilin aprel ayında elmi-ədəbi tədqiqat şöbəsi fəaliyyətə başlayıb. Şöbənin yaradılması ədəbiyyatımızın tədqiqinə, araşdırılmasına xidmət edir.

Mir Cəlal Paşayev muzey kompleksində mütəmadi olaraq şair və yazıçıların kitab təqdimatları, şəhər ziyalıları ilə görüşlər, konsertlər, şagird və tələbələr üçün ədəbiyyat dərsləri, ekskursiyalar və digər ədəbi-bədii tədbirlər keçirilir. Muzey fəaliyyətə başladığı gündən şəhər əhalisinin, tələbə və şagirdlərin ziyarətə gəlməsinə imkan yaradır.

Birinci vitse-prezidentin təşəbbüsü ilə uşaq bağçası yenidən qurulacaq

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva fevralın 14-də Gəncədəki 32 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasına baş çəkiblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, direktor Sahilə Hüseynova 280 yerlik bağçada hazırda 4 qrup üzrə 75 uşağın təlim-tərbiyə alındığını dedi. Bildirildi ki, ümumilikdə 20 nəfərlik heyət uşaqların sağlamlıq, bilikli, bacarıqları və vətənpərvər ruhda böyümələri üçün çalışır. Aparılan təlim-tədris prosesi uşaqların ətraf aləmlə tanışlığını gücləndirir, ibtidai təhsilə dəstək üçün ilkin bilgilər vermək, ünsiyyət qaydalarını öyrətmək, fiziki və zehni sağlamlığını qorumaq məqsədi daşıyır.

Mehriban Əliyevanın diqqətinə çatdırıldı ki, 32 sayılı körpələr evi-uşaq bağçasının yerləşdiyi bina 1985-ci ildə inşa edilib. Hazırda bu məktəbəqədər təhsil müəssisəsində əsaslı təmirə ehtiyac yaranıb.

Qeyd edək ki, son illərdə Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə ölkəmizdə yeni bağça-

lar istifadəyə verilir, mövcud olanların isə əsaslı yenidən

qurulması həyata keçirilir. Bu məqsədlə Heydər Əliyev Fon-

dunun məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı proq-

ramı uğurla icra olunur. Birinci vitse-prezident Mehriban Əli-

ya və Gəncədəki 32 sayılı körpələr evi-uşaq bağçasının da

yenidən qurulmasının qısa zamanda və keyfiyyətlə həya-

ta keçirilməsinin vacibliyini vurğuladı.

Mehriban ƏLİYEVƏ: “Gəncəلیلərin dəstəyini, sevgisini hər zaman qəlbimdə hiss edirəm və eyni hissləri mən də yaşayıram”

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva fevralın 14-də Gəncənin görməli yerlərindən biri olan “Xan bağı” mədəniyyət və istirahət parkında sakinlərlə görüşüblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevəyə “Xan bağı”nın simasının tamamilə dəyişdiyini barədə məlumat verildi.

Qafqazın ən qədim parklarından biri, yaşı 200-dən çox olan “Xan bağı”nda aparılan yenidənqurma işləri ilk dəfə məhz Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə həyata keçirilib. Parkda müxtəlif ölkələrdən gətirilmiş ağaclar, dekorativ kollar əkilib. Burada fəvvarələr, müasir işıqlandırma sistemi quraşdırılıb, Venesiya guşəsi yenidən qurulub, 350 yerlik yaşıl teatr inşa olunub. Xalq səiri Nigar Rəfiyayilinin heykəli və Sovet İttifaqı Qəhrəmanı İsrail Məmmədovun qəbirüstü abidəsi də yeni görkəm alıb.

“Xan bağı” bitki florasının zənginliyinə görə bütün ölkədə məşhurluq tapıb. Ağacların növ tərkibi yerli cinslər hesabına artırılıb. Daxilində xiyabanlar salınıb, yay teatr binası, müxtəlif istirahət guşələri yaradılıb. Parkın yaşayışlı yerlərindən biri də onun mərkəzində yerləşən əzəmətli çinar xiyabanıdır. Cərgələnən çinarlar arasında su hovuzları və fəvvarələr quraşdırılıb.

Sonra Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Gəncə şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü.

Mehriban Əliyeva: Xoş gördük, sizi salamlayıram.

Sakinlər: Çox sağ olun, bizə göstərdiyiniz qayğıya görə Prezidentimizə, Sizə böyük minnətdarlığımızı bildiririk. Xoş gəlmisiniz. Şəhərimizin rəhbərliyinə də minnətdarlığımızı bildiririk.

Mehriban Əliyeva: Yenidən Gəncədə olmağımdan çox şadam. Son dəfə beş il bundan əvvəl Gəncədə olmuşam. Gəncə qədim mədəniyyət mərkəzidir. Bütün dövrlərdə Gəncə incəsənət, mədəniyyət, memarlıq sənəti ilə tanınıb. Gəncə dahi Ni-

zaminin yurduudur. Azərbaycan xalqının Gəncədə yaşayıb-yaşadığını görməli nümayəndələri bizim milli sərəvətimizdir. Ona görə Gəncədə olmaq mənim üçün hər zaman çox xoşdur və çox seviniyəm ki, yenidən sizinlə görüşürəm.

Sakinlər: Biz Sizi çox istəyirik. Allah Prezidentimizin canını sağ eylesin. Hamımız Prezidentimizə təşəkkürümüzü, minnətdarlığımızı bildiririk.

Kişi sakın: Prezidentimiz çox sağ olsun. Vaxtında sərmayə ayırdılar, işlər öz yolumadək, kirayə haqqı vaxtında verilir.

Mehriban Əliyeva: İlham Əliyev prezidentlik dövründə 15 dəfə Gəncədə olub, daim Gəncəyə diqqət göstərir. Gəncə bizim qədim şəhərdir, gözəl şəhərdir, böyük tarixə malik şəhərdir. Burada bütün tarixi, dini, memarlıq abidələri qorunur və qorunmalıdır. Amma, eyni zamanda, Gəncədə müasirlik var, müasir binalar, yeni yollar, infrastruktur, yeni parklar yaradılır. Xan bağı da qədim abidədir. Əlbəttə, tarixiliyi, qədim simanı qoruyub saxlamaq, eyni zamanda, müasirləşmək Gəncəni nadir bir şəhərə çevirir. Burada təkrarolunmaz ab-hava var, əlbəttə, əsas gəncəllərdir. Mən hər zaman sizin qonaqpərvərliyinizi, səmimiyyətinizi hiss edirəm, çox sağ olun, burada olmağım çox şadam. Mən bir neçə məkəbə baxdım, uşaq bağçalarında, uşaq evində oldum. Əsas məqsədim ondan ibarətdir ki, problemləri, həllini tapmayan məsələləri bilim. Onların hamısını ardıcıl olaraq həllini tapmalıdır.

Sakinlər: Çox sağ olun, Allah razı olsun. Təşəkkür edirik, bizə belə qayğı göstərsiniz.

Kişi sakın: Mən cənab Prezidentə təşəkkür etmək istəyirəm. Uzun müddət idi ki, evlərimizin damları yarasız hala düşmüşdü. İndi çox gözəl damlar düzəldilər. Allah Prezidentimizin canını sağ eylesin.

Mehriban Əliyeva: Vəsait ayrılıb.

Kişi sakın: Bəli, vəsait ayrılıb. Gözəl asfalt yolları-

z, müasir məktəblərimiz, poliklinikalarımız var. Bütün bunlarla fəxr edirik. Məktəblərimiz, universitetimiz çox gözəldir. Bilirsiniz ki, Gəncə Dövlət Universiteti qərb zonasında ən böyük universitetdir. Orada ulu öndərimizin gözəl guşəsi var. Sizin bu gün Gəncəyə gəlməyiniz, xüsusilə Leyla xanımın gəlməyiniz bizə çox sevinirdir. Düz deyirlər, o, bizim qızımızdır.

Dünya Azərbaycanlılarının arzusudur ki, bayrağımız Şuşada, Xankəndidə, Cəbrayılda, Zəngilanda, Kəlbəcərdə, Laçında dalğalansın.

Mehriban Əliyeva: Amin! Bu, hər bir azərbaycanlının ən böyük arzusudur, inşallah.

Sakinlər: Biz Prezidentimizə inanırıq, biz onu çox istəyirik. Gəncəllər həmişə onun arxasındadır.

Kişi sakın: Mən Aqil Paşayevin 40 illik dostuyam. Sizin bir jurnal getirmişdim, Mir Cəlal Paşayevin ev-muzeyi haqqında idi.

Mehriban Əliyeva: Elə indi mən Mir Cəlal Paşayevin ev-muzeyində oldum.

Kişi sakın: İndi Gəncədə çox gözəl işlər gedir. Əvvəllər küçələrimiz çala-çuxur idi. İndi çəşən asfalt salınıb. Dam örtükləri təzələnir, həqiqətən, böyük savab iş görürsünüz.

Mehriban Əliyeva: Prezident də sizə salamlarını göndərdi. Mənə dedi ki, gən-

cəلیلərdən soruşun, onları narahat edən hansı məsələlər var, ardıcıl olaraq hamısını həllini tapacaq.

Məktəblərlə bağlı məsələlərə six məşğul oluram. Siz bilirsiniz ki, son 15 ildə ölkə üzrə 3 mindən çox məktəb tikilib və ya bərpa olunub. Ölkəmizdə bir dəne də təmirsiz məktəb qalmamalıdır. Ona görə bu sahədə ardıcıl olaraq bütün tədbirlər görülür, həm dövlət proqramı çərçivəsində, həm də Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə. Mənə məlumat verildi ki, uşaq bağçaları ilə bağlı problem var, beşi qəzalı vəziyyətdədir. Dərhal məşğul olacağıq ki, onların da maddi-texniki bazasını yenidən quraq. Bilirəm ki, Gəncə şəhərində infrastrukturla bağlı çox işlər görülür, qazlaşdırma, enerji ilə təminat 100 faizdir.

Kişi sakın: Ölkəmizdə əmin-amanlıq var. Cənab Prezident müharibə olmasını istəmir, torpaqlarımızı sülh yolu ilə azad etməyə çalışır. Sizin daha bir xeyirxah işiniz - xəstə uşaqları, xəstə anaların müalicəsinə kömək etməyiniz bizi çox ruhlandırır. İnanın, elə bil ki, Siz hər gün o uşaqlarla gedib Məkkəni ziyarət edib gəlmisiniz. Bu, çox xeyirxah işdir. Ona görə də bu gözəl qızlar Sizə minnətdardır.

Mehriban Əliyeva: İmkən olanda hər zaman kömək etməyə çalışıram.

tura üzrə təhsil alıb gəlmisəm və çox böyük diqqət və qayğı ilə ehatə olunmuşam. Buna görə bir gənc kimi Prezidentimizə, Sizə çox təşəkkürümü bildirirəm, çox minnətdaram. Çox xoşdur ki, Sizinlə görüşüb ürək sözlərimi deyə bildim.

Mehriban Əliyeva: Çox gözəl, bunu eşitməyə çox şadam, çox sağ olun.

Qadın sakın: Gəncəllərin salamlarını cənab Prezidentə çatdırmaq xahiş edirik. Biz onu çox sevirik.

Mehriban Əliyeva: Sağ olun, mən sizin salamlarınızı Prezidentə çatdıracağam. Çox sağ olun. O da sizi çox sevir.

Yaşlı kişi sakın: Mehriban xanım, elimizin, obamızın, millətimizin gözəl xanımı. Möhtəram Prezidentimizlə çiyin-çiyinə bu mürəkkəb dünyada Azərbaycanı belə gözəl vəziyyətdə saxlayıb, hörmətli Prezidentimizin özünü dedi ki, bir sabitlik ədasına çevirməyiniz bunu böyük şəfərdir. Sizinlə burada görüşməyimiz bizim üçün böyük şəfərdir. Ulu öndərin yadigarı, möhtəram Prezidentimiz Gəncəyə həmişə diqqət göstərir. Mehriban xanım, Siz də Gəncəyə həmişə qayğı göstərsiniz. Bunları bir-iki kəlmə sözlə sadalayıb qurtarmaq mümkün deyil. Siz özünüz bizdən də yaxşı bilirsiniz ki, Gəncə üçün hansı işlər görülüb, Gəncədə elə bir gözəl şərait yaranıb ki, burada işləmək də, yaşamaq da şəfərdir. Biz qürur hissi keçiririk ki, Sizin kimi rəhbərlərimiz var. Biz hər şeydən arxayın. Bu gözəl balalar da Sizinlə görüşə bilərlər. Mehriban xanım, bu gözəllik Sizin sayınızdır.

Qadın sakın: Evimiz hazır olsun, Sizi qonaq dəvət edirik, inşallah.

Mehriban Əliyeva: Sağ olun. Mən şadam bunların hamısını eşitməkdən. Mən də ürək sözlərimi deməliyəm. Mən çox xoşbəxtəm ki, yenidən Gəncədəyəm. Gəncə xüsusən Gəncəyəm. Gəncənin mehriban insanları, gözəl memarlığı, qədim tarixi, təkrarolunmaz ab-havası var. Əlbəttə, mən məktəblərə də getdim, uşaq evlərində, muzeydə,

“İmamzadə” Kompleksində oldum. Amma buraya gələndə mənim əsas məqsədim o idi ki, gəncəllərlə görüşüm. Doğrudan da mən sizin bu dəstəyinizi, sevginizi hər zaman qəlbimdə hiss edirəm. İnanın ki, eyni hissləri mən də yaşayıram. Dedi ki, cənab Prezident 15 dəfə Gəncədə olub və inşallah, yəne də olacaq. Ona görə burada həyat keçirilən bu abadlaşma, bu inkişaf hər zaman bizim diqqətimizdir, hər zaman bizi sevinir. Amma, eyni zamanda, yəne də deyirəm ki, hələ də öz həllini tapmayan problemlər də var. Biz onları bilməliyik, biz onların həlli üçün ardıcıl tədbirlər həyata keçirməliyik. Çünki əsas məqsəd odur ki, insanlar rahat, xoşbəxt yaşasınlar və ölkəmizdə bunun üçün hər şey var. Mən sizə bir daha dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Çox şadam hər birinizi görməyə. Çox sağ olun. Çalışacağam Gəncəyə tez-tez gəlim.

Yaşlı kişi sakın: Biz də Sizə minnətdar, Mehriban xanım. Mən ulu öndərə 3 dəfə görüşmüşəm. Onun keçirdiyi plenumlarda, büro iclaslarında iştirak etmişəm. Gəncəllər Heydər Əliyev ideyasına həmişə sadıqdır və həmişə də sadıq olacaqlar. Gəncəllər Prezident İlham Əliyevin arxasındadırlar. Mehriban xanım, gəncəllər Prezident İlham Əliyevin və Sizin dəstəyinizi hiss edirlər və minnətdardır. Gəncədəki bugünkü sabitlik, əbədi, quruculuq işləri fərəhli, ürəkəkdir. Bunu hər bir gəncəli hiss edir. Hər bir gəncəlinin çöhrəsindən də hiss etmək olur ki, bu, doğrudan belədir. Sizə təşəkkür edirik. Bizim salamlarımızı Prezidentimizə çatdırın.

Mehriban Əliyeva: Çox sağ olun. Mütləq çatdıracağam.

Yaşlı kişi sakın: Mehriban xanım, minnətdar ki, işiniz bu qədər çox olduğu bundan sonra vaxt tapıb Gəncəyə gəlmisiniz, gəncəllərlə görüşür və onları dinləyirsiniz. Sizə cənsağlığı, uzun ömür arzulayıram.

Mehriban Əliyeva: Çox sağ olun. Söz veririm ki, Gəncəyə tez-tez gələcəyəm.

Əmin olun ki, Gəncə ilə bağlı bütün məsələlər, problemlər mənim diqqət mərkəzindədir. Siz hər zaman əmin ola bilərsiniz ki, hər bir məsələ, sizə narahat edən hər bir sual bağlı bu əlaqədə ola bilərik və mən əlimdən gələni etməyə hazırım.

Siz yəqin bilirsiniz ki, biz Heydər Əliyev Fondunun nəzdində gəncəllər “Regional İnkişaf” İctimai Birliyini yaratmışıq. Burada çalışan bütün gəncəllər istedadlıdır, vətənpərvərdir. Yəqin ki, görmüsünüz, Şamaxıda zəlzələdən sonra onlar orada gecə-gündüz çalışırlar, insanslara kömək edirlər. Yəni, bu kömək həm də mənəvi kömək olmalıdır. Ona görə onlar burada da çalışırlar. Gəncədə yaşayan gəncəllər də bu birliyə qoşula bilərlər. Ona görə bizim daim əlaqəmiz olacaq.

Mənə göstərdiyiniz belə səmimi, belə isti qonaqpərvərliyə görə bir daha sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Prezidentin səmimi salamlarını sizə çatdırıram. Çox sağ olun.

Kişi sakın: Xoş gəlmisiniz, Mehriban xanım. Bütün digər sahələrdə olduğu kimi, elmin, təhsilin, mədəniyyətin inkişafına göstərdiyiniz qayğıya görə cənab Prezidentə və Sizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına daim dövlət qayğısı göstərilir, əməkhaqqımız qaldırıldı. Minimum əməkhaqqı artırıldı. Gəncə şəhəri üçün nə qədər işlər görüldü. Niyazi müəllimin uruqa təyin edilməsi bizə zəif rahatlığı verdi. Bütün ziyalılar adından bizim salamlarımızı, minnətdarlığımızı cənab Prezidentə çatdırmağınızı xahiş edirik. Biz sizi çox sevirik.

Mehriban Əliyeva: Çox sağ olun.

Kişi sakın: Mehriban xanım, bütün gəncəllər adından Sizi salamlayıram. Mən Gəncə Dövlət Universitetinin professoruyam. Biz buraya gəlmiş ki, Sizi görək. Xahiş edirəm, bizim minnətdarlığımızı Prezidentimizə çatdırın.

Mehriban Əliyeva: Çatdıracağam, sağ olun.

Serbiya Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Aleksandar Vuçiçə

Hörmətli cənab Prezident!
Serbiya Respublikasının milli bayramı münasibətilə Sizi və xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edirəm.

İnanıram ki, Azərbaycan ilə Serbiya arasındakı strateji tərəfdaşlıq münasibətləri, istər ikitərəfli qaydada, istərsə də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində qarşılıqlı etimad və dəstəyə əsaslanan əməkdaşlığımız bundan sonra da xalqlarımızın mənafelərinə xidmət edəcəkdir.

Bələ bir əlamətdər gündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, dost Serbiya xalqına sülh və rifah arzulaıyırım.
Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 fevral 2019-cu il

E.M.Hüseynovun 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə Eyyaz Mövsüm oğlu Hüseynov 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2019-cu il

M.Ə.Məmməd-Quliyevin 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin həyata keçirilməsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Mahmud

Əhməd oğlu Məmməd-Quliyev 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2019-cu il

"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və müasir avadanlıqla təchiz olunması üçün "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan 3,0 (üç) milyon manat ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2019-cu il

"Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 564 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasında təhsil sahəsində ən yüksək nəticələr əldə etmiş tələbələrə dövlət qayğısını gücləndirmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 564 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 9, maddə 579; 2004, № 9, maddə 684;

2006, № 12, maddə 1056; 2008, № 9, maddə 796; 2013, № 9, maddə 1049; 2018, № 5, maddə 935) 1-ci hissəsində "185 (yüz səksən beş)" sözləri "210 (iki yüz on)" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Bu fərman 2019-cu il martın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2019-cu il

Milli Məclisdə "Peşə birlikləri haqqında" qanun layihəsinin ictimai müzakirəsi keçirilib

Fevralın 14-də Milli Məclisin İnsan hüquqları və hüquq siyasəti və Dövlət quruculuğu komitələrinin birgə iclası keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, iclasda "Peşə birlikləri haqqında" qanun layihəsinin ictimai müzakirəsi keçirilib.

Milli Məclis Sədri'nin müavini, İnsan hüquqları komitəsinin sədri Bahar Muradova deyib ki, parlament müxtəlif mövzular ətrafında ictimai müzakirələr, diskussiyalar, konfranslar təşkil edir, gündəmin mövzularına dair geniş müzakirələr ağır və sosial təbəqələrdən gələn sifarişləri, istəkləri və arzularını, mövcud problemlərin həlli yolları ilə bağlı təklifləri daim dinləyir, müzakirə edir və qanunların qəbul prosesində bundan faydalanır. Bu səviyyədə çoxsaylı müzakirələr keçirilib, Milli Məclisin komitələrində, o cümlədən plenar iclasda müzakirə olunaraq bir çox qanunlar qəbul olunub ki, bunlar da bu gün həyatımızın müxtəlif sahələrini tənzimləyən vacib normativ hüquqi aktlara çevrilib.

Bahar Muradova qeyd edib ki, zamanın realıqları nəzərə alınaraq Milli Məclisdə artıq bir neçə zəruri sənəd, o cümlədən "İctimai iştirakçılıq haqqında", "Könlüü fəaliyyət haqqında" və digər qanunlar hazırlanıb və qəbul olunub. 2019-cu ilin yaz sessiyasının qanunvericilik işləri planına da bir sıra yeni qanun layihələri daxil edilib. Bunlardan biri deputat Azyay Quliyevin müəllifi olduğu "Peşə birlikləri haqqında" qanun layihəsidir. Bu qanun layihəsinin ictimai müzakirəsi hər şeydən əvvəl bu məsələ ilə bağlı vəziyyəti araşdırmaq, mövcud problemləri aradan qaldırmaq, inkişaf nail olmaq məqsədilə müxtəlif təcrübələri öyrənmək və qanunvericiliyimizə gətirmək üçün ilkin addımdır.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azyay Quliyev deyib ki, bu gün

peşə birlikləri ilə bağlı fəaliyyət var. Sadəcə, mövcud ictimai münasibətlər qanunvericilik çərçivəsində tənzimlənir. Bunu qanun formasına salıb təqdim etməyə ehtiyac var idi və biz bunu etdik. Bu qanun layihəsi həm dövlətin, həm də peşə birliklərinin maraqlarına uyğundur. Sənəddə deyilir ki, peşə birliklərində sahibkarlıq və ya peşə fəaliyyəti subyektlərinin üzlüvlüyü könlüdür. Müxtəlif növ sahibkarlıq fəaliyyəti və ya peşə fəaliyyətini həyata keçirən subyektlər bir neçə peşə birliyinin üzvü ola bilər. Peşə birliyinin yaradılmasının ümumi prinsipləri Mülki Məcəllə ilə müəyyən edilir. Birlik dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra hüquqi şəxs statusunu əldə edir. Peşə birliyi tərəfindən onun dövlət reyestrindən çıxarılması haqqında ərizənin verilməsi, habelə qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarı əsasında birlik ləğv oluna bilər. Peşə birliyinin idarəetmə orqanları onun üzvlərinin ümumi yığıncağı və idarəetmə hesab olunur. Birlik öz fəaliyyəti ilə bağlı məlumatların kütləvi informasiya vasitələrində dərc olunmasını təmin edir. Layihədə peşə birliklərinin funksiyaları, hüquq və vəzifələri, onların üzvlərinin və vəzifəli şəxslərinin məsuliyyəti, intizam tədbirlərinin tətbiqi, əmlakın formalaşma mənbələri ilə bağlı məsələlər yer alıb.

A.Quliyev bildirib ki, qanun layihəsi 4 fevral, 17 maddədən ibarətdir. Bu qanun layihəsi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin birinci hissəsinin 1-ci və 10-cü bəndlərinə uyğun olaraq, peşə birliklərinin statusunu, yaradılması və fəaliyyəti qaydasını müəyyən edir, müvafiq sahələr üzrə peşələrin inkişafını, peşə sahiblərinin qanuni maraqlarının qorunmasını təmin edir, peşə birliyi, onun üzvləri və üzvlərin mallarının (işlərinin, xidmətlərinin) istehlakçıları arasında yaranan münasibətləri tənzimləyir.

İqtisadiyyat nazirinin müavini Niyazi Səforov deyib ki, Prezident İlham Əliyevin iqtisadi islahatlar kursu hüquq sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə ayrılmaz surətdə bağlıdır. Bu gün Azərbaycan kifayət qədər mükəmməl hüquq sistemi yaradıb. Amma, eyni zamanda, ictimai münasibətlər də yerində dayanmır, getdikcə daha mürəkkəbləşir, onun yeni xüsusiyyətləri, yeni sahələr ortaya çıxır. "Peşə birlikləri haqqında" qanun layihəsinin hazırlanması zərurətdən yaranan bir addımdır.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayev qeyd edib ki, ölkəmizdə genişmiqyaslı islahatlar aparılır. Bu islahatların əsas hissəsi hüquqi islahatlardır. Qeyd olunub ki, "Peşə birlikləri haqqında" qanun layihəsi dünya təcrübəsinə uyğundur.

Müzakirələr zamanı çıxış edən deputatlar Fazil Mustafayev, Mələhat İbrahimqızı, Qüdrət Həsənoğlu, Tahir Mirkişili, Vahid Əhmədov, Fəzail Ağamalı, Çingiz Qənzadə, Prezident yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvləri Sahib Məmmədov, Əliməmməd Nuriyev, qeyri-hökumət təşkilatlarının təmsilçiləri Vüqar Bayramov, Tofiq Cahangirov, Yaşar Cəllilov, Nəriman Səfərlil, Vergilər Nazirliyinin nümayəndəsi Anar Rzayev, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin şöbə müdiri İman Cümşüdoğru və digərləri layihə barədə fikirlərini bildirib, təkliflərini veriblər.

Layihənin müəllifi Azyay Quliyev səsləndirilən fikirlərə münasibət bildirib, bəzi sual doğuran məqamlara aydınlıq gətirib. Milli Məclis Sədri'nin müavini, komitə sədri Bahar Muradova iclasa yekun vuraraq müzakirələrin səmərəli keçdiyini deyib. Bildirib ki, qanun dəyərləndirilməkdə olan üçün söylənilən faydalı fikirlər nəzərə alınacaq, sənədin təkmilləşdirilməsi istiqamətində lazımı iş aparılacaq.

Sumqayıt şəhərinin 70 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2019-cu ilin noyabr ayında Sumqayıtın şəhər statusu alma-sının 70 illiyi tamam olur.

Sumqayıt yarandığı dövrdən etibarən müasir sənaye şəhəri-nə çevrilmək istiqamətində qazandıqı uğurlarını miqyasını ildən-ildən genişləndirərək parlaq inkişaf yolu keçmişdir. Özünün iri müəssisələr şəbəkəsi və müvafiq infrastrukturunu formalaşdır-dıran şəhər qısa müddət ərzində ölkənin aparıcı sənaye mərkəz-lərindən biri kimi tanınmış, eyni zamanda, mədəniyyət, elm, təhs-il, səhiyyə, idman və digər sahələrdə böyük müvəffəqiyyətlər əldə etmişdir.

Sumqayıtın tarixinin ən əlamətdar səhifələri xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz ulu ö-n-dərin diqqət və qayğısı sayəsində hələ ötən əsrin 70-80-ci illə-rində Sumqayıtda xüsusən neft və kimya sənayesinin sürətli in-kişafı üçün geniş imkanlar açılmış, zamanın tələblərinə uyğun texnologiyalar əsasında yeni-yeni istehsal sahələri istismara verilmişdir.

Respublikamızın dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra Sumqayıt şəhəri özünün sosial-iqtisadi yüksəliş salnaməsini zənginləşdirməkdə davam etmişdir. Müvəffəqiyyətlə gerçəkləş-dirilən dövlət proqramları və infrastruktur layihələri çərçivəsində "Sumqayıt Texnologiyalar Parkı" və "Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı", həmçinin digər mühüm obyektlər qurulmuşdur. Şəhərin iqtisadi strukturuna daxil olan kimya və neft-kimya, qara və ol-van metallurgiya, maşınqayırma və elektroenergetika, eləcə də

yüngül sənaye sahələri qabaqcıl texnologiyalarla təchiz edilmişdir. Şəhər əhəlisinin yaşayış səviyyəsi və həyat keyfiy-yəti əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlmişdir.

Sumqayıt şəhəri elmin, təhsilin və mədəniyyətin ümumi tə-rəqqisi işinə bu gün də layiqli töhfələr bəxş edir. Sumqayıt Döv-lət Universiteti artıq respublikanın nüfuzlu ali təhsil ocaqların-dandır. Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının ölkədə teatr sənətinin inkişafında özünəməxsus xidmətləri vardır.

Davamlı yeniləşən Sumqayıtın hazırkı sosial-iqtisadi mən-zərəsi və elmi-mədəni həyatı Azərbaycanın müasir nailiyyətləri-ni özündə dolğun təəcəssüm etdirir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddə-sinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və ölkəmizin dinamik sosial-iqtisadi yüksəlişinin təmin olunmasında Sumqayıt şəhərinin fəal iştirakını nəzərə alaraq **qərara alıram**:

1. Sumqayıt şəhərinin 70 illik yubileyi ölkədə geniş qeyd edilsin.

2. Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti Sumqayıt şəhərinin 70 illik yubileyi ilə bağlı tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2019-cu il

Ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddə-sinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, ölkədə yüksəkixtisaslı, peşə-kar kadrların hazırlanmasında dövlət qayğısının artırılması və təhs-ilində yüksək nəticələr əldə edən tələbələrə təqaüd almaları üçün əlavə imkanların yaradılması məqsədilə **qərara alıram**:

1. Ali təhsil müəssisələrində müvəffəqiyyət göstəriciləri əsasında dövlət hesabına maliyyələşən təqaüd yerlərinin sayı 2019-cu ilin martın 1-dən 16000 (on altı min) vahid artırılınsın və təqaüd alan tələbələrə sayının tələbələr üçün ümumi sayına olan nisbətinin hazırkı 31 faizdən 2019/2020-ci tədris ilində 45 faizə, 2020/2021-ci tədris ilindən başlayaraq isə 50 faizdən az ol-mayan səviyyəyə çatdırılması təmin edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın:
2.1. bu sərəncamın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş təd-birlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə cari ilin və növbəti illə-rin dövlət büdcəsində maliyyə təminatı məsələlərinin həlli ilə bağlı zəruri tədbirləri həyata keçirsin;

2.2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu sərəncama uyğunlaşdırılmasına dair təkliflərini bir ay müddə-tində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təq-dim etsin;

2.3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin norma-tiv hüquqi aktlarının bu sərəncama uyğunlaşdırılmasını bir ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezi-dentinə məlumat versin;

2.4. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu sərəncama uyğunlaşdırılmasını nəzərdə sax-lasın və bunun icrası barədə üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.5. bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların bu sərəncama uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

4. Bu sərəncamın 1-ci hissəsi 2019-cu il martın 1-dən qüv-vəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2019-cu il

Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddə-sinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə dövlət qayğısını artırmaq və onların sosial müdafi-sini daha da gücləndirmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına doktorantlara, ali təhs-il, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azər-baycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlər aşağıdakı məbləğlərdə müəyyən edilsin:

1.1. Doktorantura pilləsi üzrə:
elmlər doktoru hazırlığı üzrə doktorantlara - 300 manat
fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə doktorantlara - 180 manat

1.2. ali təhsil müəssisələrində və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında:
adli təqaüd alan tələbələrə - 170 manat
magistratura səviyyəsi üzrə:
akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 145 manat
akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 120 manat
akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 80 manat
bakkalavriat səviyyəsi üzrə:
akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 130 manat
akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 110 manat
akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 75 manat
1.3. orta ixtisas təhsili müəssisələrində:
akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələrə - 75 manat
akademik göstəriciləri 71-100 bal olan tələbələrə - 60 manat
akademik göstəriciləri 51-100 bal olan tələbələrə - 50 manat

1.4. Peşə təhsili müəssisələrində tələbələrə - 50 manat.

2. Azərbaycan Respublikasının ali təhsil və orta ixtisas təhs-il müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akade-

miyasının magistratura səviyyəsində eyni təhsil alan tələbələr-ə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təqaüdlər dövlət sifarişi, dövlət hesabına və ödənişli əsaslarla təhsil almalarından asılı olmayaraq, ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi nəzərə alın-maqla, fənlər üzrə akademik nailiyyətlərinə görə bu sərəncamın 1.2-ci və 1.3-cü bəndləri ilə müəyyən edilmiş məbləğlərdə ödə-nilsin.

3. Bu sərəncamın 1.1-ci və 1.4-cü bəndləri ilə müəyyən edil-miş təqaüdlər yalnız dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təhsil alan doktorantlara və peşə təhsili müəssisələrində tələbələrə ödənilsin.

4. Müəyyən edilsin ki, təqaüdlərin ödənilməsi, doktorantura pilləsində, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmç-i-nin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviy-yəsində dövlət sifarişi və dövlət hesabına təhsillənənlərin sayı saxlanılmaqla, dövlət büdcəsindən təqaüd üçün ayrılan vəsait həddində həyata keçirilsin.

5. "Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində tələbələrə və şagirdlərə verilən tə-qäuüdlərin artırılması, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akade-miyasının magistratura səviyyəsi üzrə tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 30 avqust tarixli 3108 nömrəli Sərəncamının (Azər-baycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 8, maddə 988; 2015, № 11, maddə 1339; 2016, № 1, maddə 134; 2017, № 5, maddə 934; 2018, № 5, maddə 1022), 1-ci, 1-1-ci və 2-ci hissələri ləğv edilsin.

6. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

7. Bu sərəncam 2019-cu il martın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2019-cu il

Dövlət Dumasında Azərbaycan-Rusiya parlamentlərarası dostluq qrupunun görüşü keçirilib

Rusiya Federasiyası Dövlət Duması ilə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi arasında yüksək səviyyəli parla-mentlərarası komissiya yaradılması barədə saziş imzalan-maq üçün hazırdır.

AZERTAC xəbər verir ki, RF Dövlət Dumasının MDB məsələ-ləri, Avrasiya inteqrasiyası və həmvətənlərə əlaqələr ko-mitəsinin sədri Leonid Kalaş-nikov bu barədə Azərbaycan-Rusiya parlamentlərarası dost-luq qrupunun görüşündə məlu-mat verib. L.Kalaşnikov ümid-var olduğunu bildirib ki, həmin sənəd Avrasiya ölkələri parla-mentlərinin spikerlərinin bu il Astanada keçiriləcək müşavirə-si çərçivəsində imzalanacaq. O deyib: "Biz bu məsələ-yə böyük əhəmiyyət veririk.

Duma şurasında həmin komissiyaların məsul katibləri təşdiq edilib. Onlar hökumətlərarası komissiyaların üzvləridir". Deputat daha sonra bildirdi ki, hazırda Xəzər regionunun inkişafı problemlərini həsr edilmiş konfransın keçirilmə-si məsələsi müzakirə edilib.

Həmin görüşə hazırlıq üçün Həştərxanda müvafiq komitə-lərin üzvlərinin müşavirəsi ke-çiriləcək. Azərbaycan Milli Məclisinin deputatı Əli Hüseynli qeyd edib ki, Azərbaycan parla-men-tinin rəhbərliyi RF Dövlət Du-ması ilə əməkdaşlıq məsələsi-nə xüsusi əhəmiyyət verir. O vurğulayıb ki, parlamentarilər iki ölkənin dövlət başçıları və hökumətləri arasında mövcud dostluq münasibətlərini daha da möhkəmləndirir. Depu-tatın sözlərinə görə, ölkələrimiz-in hökumətləri arasında müəyyən razılaşmaların həyata keçirilməsi qanunvericilik səviyyəsində dəstəklənməlidir. Əli Hüseynli deyib: "Biz Dövlət Dumasının sədri Vyacheslav Volodinlə yüksək səviyyəli parla-mentlərarası komissiyası yaradıl-ması barədə təklifini yüksək qiymətləndiririk. Bilirik ki, Dövlət Duması belə komissiyaları əməkdaşlıqı daha da möhkəm-lətmək üçün inkişaf etdirmək ni-yətində olduğu ölkələrə yarar-dır". O əmin olduğunu bildirib ki, bu komissiya parlamentləri-ri arasında birbaşa əlaqələrin

inkişafına şərait yaradacaq. Əli Hüseynli daha sonra qeyd edib ki, bəzi hallarda təxribatçı hərəkatlar və bəyanatlar müşa-hidə olunur. O deyib: "Biz belə halların kökünü kəsməliyik. Azərbaycan Cənubi Qafqazda Rusiyanın etibarlı müttəfiqidir. Ela etməliyik ki, parlamentari-lərin Dağlıq Qarabağa qarın-suz səfərləri bir daha təkrarlan-masın". L.Kalaşnikov cavab verib ki, Duma məkanından münasib-ətlərin kəskinləşməsi üçün istifa-də edilməsinə heç vaxt imkan verməyəcək. O deyib: "Mənim fikrimcə, bəzən anlaşılmaqlıq üzündən belə hallar baş verir. Mən həmin islahatla söhbət etmişəm. Lakin biz belə faktla-ra diqqət yetirməliyik, çünki belə hallar bizim münasibətlə-rimizə ziyan vurur".

Azərbaycanın Rusiyadakı səfəri Polad Bülbüloğlu RF İqti-sadi inkişaf naziri Maksim Orşekin bu yaxınlarda Azər-baycana səfəri barədə söhbət açıb. O qeyd edib ki, həmin sə-fər çərçivəsində Rusiya-Azər-baycan regionlarında birgə tədbirlər keçirilməsini təklif edib.

Akademik Arif Paşayev - 85

Elmin inkişaf tarixi belə bir həqiqətə şahidlik edir ki, onun müxtəlif mərhələlərində əldə olunan bütün uğur və nailiyyətlər, sosial tərəqqini stimullaşdıran konseptual baxışlar, sivilizasiyanı irəliyə doğru hərəkət etdirən elmi kəşflər, innovativ yeniliklər bilavasitə yüksək mədəni-əxlaqi keyfiyyətləri və dərin intellekti özündə birləşdirən şəxsiyyət fenomeni ilə bağlıdır. Möhz istedadlı, kreativ, parlaq zəkaya malik, aydın vətəndaş-ziyalı mövqeyi ilə seçilən alim şəxsiyyəti olduğu halda, elmin bu və ya digər sahəsində xüsusi rol oynayan məktəblər yaradır, həmin məktəblərin təhsilində şəxsiyyət cəmiyyətdəki mədəni-intellektual təsir imkanları onilləri, yüzilləri əhatə edərək uzunmüddətli və fasiləsiz xarakter alır. Çox sevindirici haldır ki, qədim və zəngin elmi ənənələrə malik Azərbaycan elmində, xüsusən onun on parlaq dövrü hesab olunan XX əsrdə belə alim-şəxsiyyətçülər kifayət qədərdir. Onların sırasında Azərbaycan fizika, texnika və aerokosmik elminin inkişafında müstəsna rol oynamış, respublikamızda elmin, təhsilin təşkilində xüsusi xidmətlər görmüş görkəmli alim, bacarıqlı elm və təhsil təşkilatçısı, fəal ictimai xadim akademik Arif Mir Cəlal oğlu Paşayev adı xüsusi yer tutur.

fundamental elmi-texniki nəticələri, yüksəkixtisaslı elmi kadrların hazırlanmasındakı göstəriciləri, faydalı elmi, elmi-təşkilati və pedaqoji fəaliyyəti, Azərbaycanda ali aviasiya təhsilinin müasir səviyyədə təşkil müstəsna xidmətlərindəndir.

Elm yolunda yorulmaz alim Arif Paşayev Azərbaycan Respublikasının "Şöhrət", "Sərəf", "İstiqal" ordenləri ilə təltif olunmuş, əməkdar elm xadimi, Azərbaycan Dövlət mükafatı laureatı, akademik Yusif Məmmədliyəv adına medal, "SSRI-nin ixtiraçısı" fəxri adlarına layiq görülmüş, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının prezidenti, Beynəlxalq Mühəndislik Akademiyasının, Beynəlxalq Neqilyat Akademiyasının, Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının və Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyasının akademiki seçilmişdir.

Həyatını elmə bağlayaraq bu yola sadiq qalan, elmə sədəqə ilə xidmət edən alim fədalı bir şəxsiyyətə çevrilmişdir. Təkcə ölkəmizdə deyil, onun hüduadlarından çox-çox uzaqlarda onu görkəmli alim, təşəbbüskar təşkilatçı, başlıcası isə qayğıkeş bir insan kimi tanıyırlar. Onun nadir iş qabiliyyəti, yaradıcılıq enerjisi və aktiv mövqeyi müstəqil Azərbaycan vətəndaşları üçün örnekdir.

Akademik Arif Paşayevin məxsusi müdriyyəti, insanlara qarşı xeyirxahlığı, tükenməz enerjisi və nikbinliyi uca görünən zirvənin varlığıdır. Onu tanıyan hər kəs Vətənə təmənnsiz xidmətin, qarşıya qoyulan məqsədə çatmaq bacarığının, fədakarlığının, yüksək ideallara sadiqliyinin şahididir. Bütün bunlar ani uğurlar deyil, gərgin əməyin, yuxusuz gecələrin, elmi axtarışların məntiqinin işığı və nəticəsi, yuxarıda qeyd olunan yüksək dövlət mükafatları, fəxri adları həyatının parlaq qələbəsi olmuşdur. Ətrafa saçılan bu işiq bizlərdə inam yaradır ki, onun mənbəyi olan görkəmli alim və pedaqoq hələ uzun illər xalqımıza, Vətənimize dəyərli töhfələr verəcəkdir. Məhz bu ümdə keyfiyyətlərinə görə Arif Mir Cəlal oğlu xalqın dərin hörmətini qazanan nadir şəxsiyyətlərdəndir.

O, yüksək elmi-praktiki, pedaqoji və yaradıcılıq potensialına malik olmaqla yanaşı, vətəndaşlıq, vətənpərvərlik hissləri ilə yaşayıb-yaradan, ictimai işlərdə yorulmadan əmək sərf edən, gənc nəslin təlim-tərbiyəsində, onların yüksək vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmalarına xüsusi diqqət göstərən qayğıkeş rəhbər, səmimi insan və xeyirxah şəxsiyyətdir.

Sosial təhsilə olaraq ailənin çox həssas mərhələyə qədəm qoyduğu müasir cəmiyyətdə Arif Paşayevin milli mentalitetə ümumbəşəri dəyərləri daşıdığı hissələri ilə yaşayıb-yaradan, ictimai işlərdə yorulmadan əmək sərf edən, gənc nəslin təlim-tərbiyəsində, onların yüksək vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmalarına xüsusi diqqət göstərən qayğıkeş rəhbər, səmimi insan və xeyirxah şəxsiyyətdir.

Sosial təhsilə olaraq ailənin çox həssas mərhələyə qədəm qoyduğu müasir cəmiyyətdə Arif Paşayevin milli mentalitetə ümumbəşəri dəyərləri daşıdığı hissələri ilə yaşayıb-yaradan, ictimai işlərdə yorulmadan əmək sərf edən, gənc nəslin təlim-tərbiyəsində, onların yüksək vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmalarına xüsusi diqqət göstərən qayğıkeş rəhbər, səmimi insan və xeyirxah şəxsiyyətdir.

Akademik Arif Paşayev ömrü yolu elmə, ərfa, mədəniyyətə, əxlaqa səcdənən ən böyük nümunələrinəndir. Belə bir fasiləsiz və səmimi "ibadət" nəticəsində ki, bu dəyərlər onun şəxsiyyətini öz mədəniyyətinin ucaldığına qaldırılmışdır. Bu mədəni ucalığın zirvəsinə yüksəlmiş Arif Mir Cəlal oğlu Paşayev bu günlərdə fiziki ömründə 85 illik zirvə məqamına qədəm qoyur. Belə bir əlamətdar gündə Arif Paşayev elmi ictimaiyyəti adından, şəxsən öz adından səmimi-qəlbədən təbrik edirik. Arzu edirik ki, onun bu ulyubeyli intellekt, zəhmətindən, həmçinin vətən və xalq sevgisindən yığılmış elmi, pedaqoji və ictimai fəaliyyətinin yeni, daha parlaq və məhsuldar mərhələsinə başlanğıcı, növbəti zivərə doğru uçuşun start məqamı olsun!

Akif ƏLİZADƏ,
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti,
akademik

öz yolundan sapdırma bilməz! Çünki bu yolun məqsədi aydın, məramı düzdür.

Qoy düşmənlərimiz də, onların həvədarları da bunu yaxşı bilsinlər. Bilsinlər ki, möhtərəm Prezident, Ali Baş Komandan, cənab İlham Əliyev apardıqı uğurlu xarici siyasət sayəsində işğal altında olan bütün torpaqlarımız azad ediləcəkdir, uğrəngli bayrağımız Qarabağın mərkəzində - Şuşada dalğalanacaqdır. O gün isə uzaqda deyil.

Qədir TƏRTƏRLİ,
Tərtər Rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri

Ağdam dövlət qayğısının mərkəzində yer alır

Ağdam rayonunun fəalları 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunları və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr edilmiş geniş tərkibdə yığıncağa maraqlı və aktual təhlillərlə diqqət çəkdi. Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vaqif Həsənovun hesabat məruzəsində öten bir il ərzində rayonun sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində qazandığı uğurlardan ətraflı danışılmış, bu inkişafı şərtləndirən davamlı dövlət qayğısı minnətdarlıqla vurğulanlı.

2018-ci il ağdamlılar üçün unudulmaz tarixi hadisələrə yadda qaldı. Bu baxımdan öten ilin noyabrında Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın Ağdam səfəri xüsusilə diqqət çəkdi. Ali qonaqlar səfər çərçivəsində əsaslı şəkildə yenidən qurulan Quzanlı-İmamqulubəyli-Orta Qərvənd-Xındristan avtomobil yolunun, Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa edilən və Qarabağın müğəməvərlərinə çox dəyərli töhfə olan Ağdam Muğam Mərkəzinin, "Azərbaycan" ASC-nin Ağdam rayon filialının və Qarabağ Atçılıq Kompleksinin açılışlarında iştirak etməklə rayon sakinlərinin sevincinə sevinc qatmış, bu cəbhə bölgəsində sözün həqiqi mənasında bayram əhvali-ruhiyyəsi yaratmışdır. Rayonun ictimaiyyətini nümayəndələri ilə keçirilən səmimi görüşlər hələ də xatırlərin sirin və unudulmaz yadıqarı olaraq qalır.

Yığıncaqda minnətdarlıqla vurğulanlı ki, dövlət qayğısının mərkəzində yer alan Ağdam qədim ilin dinamik sosial-iqtisadi inkişafı yolumdadır. Rayonun inzibati mərkəzinə çevrilmiş Quzanlı qəsəbəsi bu gün göz oxşayan yaraşıqlı, abad görkəmi, malik olduğu müasir tələblərə cavab verən sosial infrastrukturuna ilə şəhəri xatırladır. Bu cəbhə bölgəsinə yönəlik dövlət qayğısının əsasında sosialyönümlü layihələr üstünlük təşkil edir. Təbii ki, məqsəd bölgə əhəlisinin həyat şəraitini daha da yaxşılaşdırmaq, insanların sosial ehtiyaclarının yüksək səviyyədə ödənilməsinə təmin etməkdir. Ağdamda gəliş zamanı rayon əhəlisinin ehtiyaclarını, onların narahət edən problemləri yerində öyrənən Prezident İlham Əliyev səfərdən dərhal sonra xüsusi bir sərəncam imzaladı. Xatırladaq ki, rayonun təmas xəttinə yaxın olan yaşayış məntəqələrinin erməni silahlı birləşmələrinin ırçaqlı silahlardan istifadəsi və antitəyari qurğularından intensiv atəşə məruz qalması nəticəsində mülki əhaliyə böyük həcmə ziyan dəyərmiş Dövlət başçısının imzaladığı sərəncam bu ziyarın məhz dövlət hesabına ödənilməsinə təmin etmək məqsədi daşıyırdı. Rayonun 19 yaşayış məntəqəsində əhəlisinin mənzil-məişət şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün 121 fərdi yaşayış evinin bərpası məqsədilə Prezidentin Ehtiyat Fondundan Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinə 3 milyon manat vəsait ayrılmışdır. Hazırda həmin evlərin bərpası işlərinə başlanılmışdır.

Hesabat ilində rayondaxili yolların müasir tələblər səviyyəsində yenidən qurulmasına böyük önəm verilmişdir. 29 min nəfər əhəlisin yaşadığı 1 qəsəbədə, 10 kənd və 3 məcburi köçkün qəsəbəsini birləşdirən, uzunluğu 25,3 kilometr olan Quzanlı-İmamqulubəyli-Orta Qərvənd-Xındristan avtomobil yolunun istidrayat vəzifəsinə bölgə əhəlisinin böyük razılığına səbəb olmuşdur.

Yığıncaqda təhsil, səhiyyə, mədəniyyət sahələrində görülən işlər də ətraflı təhlil edildi. Torpaqların dördü üç hissəsi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş bölgə bölgəsində vətənpərvər, yüksək intellektual istidrayat vəzifəsinə böyük razılığına səbəb olmuşdur.

Bu sahədə orta ümumtəhsil müəssisələrinin üzərinə son dərəcə məsul və şərəfli vəzifə düşür. Ağdamda 135 ümumtəhsil məktəbi fəaliyyət göstərir. Gənc və yeniyetmələrin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsi prosesində rayonun pedaqoji kollektivi Təhsil Nazirliyi və rayon icra hakimiyyəti tərəfindən qarşıya qoyulan vəzifələri layiqincə yerinə yetirməyə çalışır. Sevindirici haldır ki, ağdamlı məzunlar hesabata ilində yaxşı nəticələr əldə etmişlər. Ali məktəblərə 577 nəfər qəbul olmuş, onlardan 42 nəfəri 600-700 arası, 84 nəfəri isə 500-600 arası bal toplamışdır. 6 sentyabrda Quzanlı qəsəbə mədəniyyət evində rayon icra hakimiyyətinin və təhsil şöbəsinin təşkilatçılığı ilə keçirilən görüşdə yüksək bal toplayıb tələbə adı qazanan məzunlar mükafatlandırılmışdır.

Rayonda məktəblərin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində işlər hesabata ilində müvəffəqiyyətlə davam etdirilmişdir. Dövlət başçısının sərəncamı ilə rayonun Birinci Yüzbaşı kəndində 132 şagird yerlik tam orta məktəbin yeni binasının tikintisinə başlanmışdır. Quzanlı qəsəbəsində ərazisində isə 96 şagird yerlik modul tipli tam orta məktəbin tikintisi başa çatmaq üzrədir.

Rayonun iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən kənd təsərrüfatı sahəsində öten ilin yekunları qənaətbəxşdir. Prezident İlham Əliyevin sərəncamına əsasən, rayonun müxtəlif ərazilərində 43 ədəd subar-teziyan quyusunun qazılması kənd əməkçilərində böyük razılıqla doğurmuşdur. Keçən il 52.160 ton taxıl, 5.822,2 pambiq, 17,1 ton barama, 98.469 ton tərəvəz, 5923 ton kartof, 20.204,5 ton şəkər çuğunduru, 4.470 ton et, 35.866 ton süd, 13,2 milyon ədəd yumurtu istehsal olunmuşdur.

Ənənəvi kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafına böyük önəm verilir. Pambıqçılıqda öten ilin nəticələri ilə razılaşmayan kənd əməkçiləri bu gələcəkdəki sahəni yeni ilə inkişaf etdirmək əzmindəndirlər. Bu il 2.500 hektar sahədə pambıq ekmək nəzərdə tutulmuşdur. Bu məqsədlə artıq 2320 hektar sahədə şum aparılmışdır. Hazırda qış aratının agrotexniki tələblər əsasında aparılmasına ciddi fikir verilir.

Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vaqif Həsənov hesabata ilində rayonun sosial-iqtisadi həyatının müxtəlif sahələrində yitirilmiş nöqsanları da geniş təhlil edərək bildirdi ki, hər kəs, hər bir kollektiv tapşırıqların icrasına məsuliyyətlə yanaşmalı, etibar və etimaddan sui-istifadəyə yol verməməlidir.

Yığıncaqda yeni ilde qarşıda duran vəzifələrdə də ətraflı təhlil edildi. Qeyd olundu ki, Uçoğlan kənd-Səferli qəsəbə, Ağcabədi rayonu Muğanlı kəndi və Ergi qəsəbə avtomobil yolunun yenidən qurulması, bir çox yaşayış məntəqələrində kəndarası asfalt yollarının salınması, əhəlisin icməli və suvarma suyunun olub-olmadığına diqqətli yanaşılması, Sənaye Məhəlləsinin inşasına nail olunması yeni ilin vəzifələri sırasında yer alır.

Lazim QULIYEV,
"Azərbaycan"

İntellektual zirvədə

Akademik Arif Paşayev XX əsr Azərbaycanın humanitar-elmi və ədəbi düşüncəsinin görkəmli nümayəndəsi, tanınmış yazıçı, ədəbiyyatşünas alim, pedaqoq Mir Cəlal Paşayevinin ailəsində dünyaya göz açmışdır. Mir Cəlal Paşayev Azərbaycan ədəbiyyatşünaslıq elminin inkişafında əvəzedilməz xidmətlər göstərmiş bir alim və istedadlı yazıçı olmaqla yanaşı, eyni zamanda yüksək mədəni-əxlaqi dəyərlərin daşıyıcısı olan bir şəxsiyyət olmuşdur. Onun daxili aristokratizmi, davranışındakı sənəbat, başqalarına münasibətdə sakral-mədəni dəyərlərə bağlılıq heç bir halda "sovet ziyalısı" qəlibinə sığmamışdır. Möhz bu dəyərlərin daşıyıcısı olmağın nəticəsidir ki, "Mir Cəlal bütövlüğü", "Mir Cəlal xeyirxahlığı", "Mir Cəlal dürüstlüğü", "Mir Cəlal sözü"... ədibin öz sağlığında elmi və ədəbi ictimaiyyətdə əsaslı, ümumiyyətlə cəmiyyətin müxtəlif sferalarında şəxsiyyət fenomeninin meyanına, etalonuna çevrilmişdir.

"Ot kökü üstə bitir", - deyiblər. Akademik Arif Paşayev Mir Cəlal müəllimin övladı olaraq bu ailənin mədəni və intellektual ənənələrini layiqətlə davam etdirmişdir. Mir Cəlal müəllimin qururla və uzaqgörənliklə söylədiyi "Mənim ən böyük əsərim ailəmdir" - fikri bu ailənin təmsalında öz parlaq təsdiqini tapmışdır. Möhz belə bir şəxsiyyətin tərbiyəsindən nəticəndir ki, Arif Paşayev insanlara münasibətdə yüksək mədəniyyət, təmənnsizlik və xeyirxahlıq ənənəsini yaşatmış, onun fəaliyyətinin əsas prioritetləri elmi, təhsil və yüksək mədəni dəyərlərə sadiqlik təşkil etmişdir. Müstəqil dövlətimizin siyasi və ictimai həyatında, elm və təhsildə təkrarolunmaz söz sahibi olan bu nəslin nümayəndələri Mir Cəlal müəllimin "Mənim ən böyük əsərim ailəmdir" ifadəsinə qoyduğu mənanın sərhədlərini Azərbaycan sərhədlərinə qədər genişləndirir, əsli ədəbi məxsus olan və yalnız illər keçdikcə sirinli açan həqiqətə çevirirlər.

Akademik Arif Paşayevnin həyat bioqrafiyası olduca çoxşaxəli və zəngindir. Onun keçdiyi yol mənə və dəyəri ilə xüsusilə seçilir. O, hələ gənclik illərindən rahatlıqla axtarılanı tapıb. Bir gənc olaraq elm üçün üreyin qapıları açdı, sevgisi dəniz qədr geniş olub. Yuxusuz gecələrin mütləsi nəticəsində elmin həqiqət yolu öyrənilməsi şirinləşib, böyük arzuları həyatında reallaşdırma qəvəlib. Bir anlığa dünyada düşünmə sahəsinin fikirlərini xatırlamaq yerinə düşürdü. Dahi Viktor Hülqo yazırdı: "Tərbiyə - nəfsə, təhsil - biliklə bağlıdır. İnsan yetkinləşdikcə bu iki proses bir-birini tamamlayır". Onore de Balzak isə "Bilgiyin ağası olmaq üçün zəhmət köləsi olmaq lazımdır" - demişdir. Odur ki, aldığı tərbiyə ilə həyatını elmdə və təhsildə gərək akademik Arif Paşayev çətin yolları düz getmək üçün daim narahatlıqda və axtarışda olmuşdur.

O, Odessa Elektrotexniki Rabitə İnstitutunda ali təhsil almış, əmək fəa-

liyətində 1957-1958-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetində (indiki Bakı Dövlət Universiteti) laborant vəzifəsində başlamış, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında davam etdirmişdir; 1958-ci ildə AMEA Astrofizika sektorunda kiçik elmi işçi, 1959-cu ildən AMEA Fizika İnstitutunda kiçik elmi işçi (1959-1961), böyük elmi işçi (1961-1971) və laboratoriya müdiri (1971-1996) vəzifələrində çalışmışdır. 1966-cı ildə "Yüksək və ifratyüksək tezliklərdə yarımqənciricilərin parametrlərini ölçmək üçün kontaktsız üsul və cihazların işlənməsi" mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müdafiə edərək, texnika elmləri namizədi, 1978-ci ildə "Yarımqənciricilərin tədqiqində qeyri-dəqiqəli üsulların fiziki əsasları, inkişaf prinsipləri və təbii perspektivləri" mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə edərək, fizika-riyaziyyat elmləri doktoru alimlik dərəcəsinə nail olmuşdur. Alim 1993-1997-ci illərdə fotoelastik mühitlərdə akustooptik qarşılıqlı təsirin xüsusiyyətlərini tədqiq edərək, bu effekti bir sıra radiofizika və radiotexnika məsələlərinin həllinə təbii etmişdir. Arif Paşayev 1996-cı ildən indiyədək "Azərbaycan Hava Yolları" Dövlət Konserni Milli Aviasiya Akademiyasının rektorudur.

Fizika sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlərinə görə Arif Paşayev 1989-cu ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, 2001-ci ildə isə həqiqi üzvü seçilmişdir. Akademik Arif Paşayevnin multidisiplinar xarakterli elmi fəaliyyəti fizika, texnika və aerokosmik elmlərinin mühüm prioritet istiqamətlərini özündə birləşdirir. O, yarımqəncirici materialların mühüm elektrofiziki parametrlərini (keçiricilik, yarıqənciricilərin yarıqəncirici, yarıqənciricilərin yarıqəncirici və s.) ölçmək məqsədilə yüksək tezlikli cərəyanlardan istifadə etməklə materialı zədələmədən kontaktsız ölçü üsullarının elmi əsaslarını yaratdı, müxtəlif təyinatlı çeviricilər sahəsində yeni elmi istiqamətin əsasını qoydu.

Arif Paşayevnin elmi-tədqiqat işlərini digər bir hissəsi fotoelastik material kimi daha sadə hazırlanma texnologiyasına malik olan kristallik kvarts əsasında akustooptik modulaytorun işlənməsidir. O, fotoelastik sahə hiltərə akustooptik qarşılıqlı təsirin xüsusiyyətlərini tədqiq edərək, bu effekti bir sıra radiofizika və radiotexnika məsələlərinin həllinə təbii etmişdir. Alim siqnalın zaman təhriflərini korreksiyasının, çevrilməsinin, tezlik moduliyasıyla siqnalın izləyici qəbulunun akustooptik üsulları və bu üsulların reallaşdırma qurğularını sintez etmiş, onların parametrlərini araşdırmışdır. Alınmış nəticələr bir sıra xarici ölkələrin nüfuzlu elmi nəşrlərində dərc edilmişdir. O, müxtəlif elektromaqnit sahələrinin keçirici mühitlə qarşılıqlı təsirinə tədqiqatında məhsuldar qurğuların dizaynı üçün yeni üsullar və qurğular yaratmışdır. Dəqiq, inteqral miniatür çeviricilərin,

temperatur, təzyiqa, nəmliyə, gücə, təcilə, aşınmaya və titrəyişə həssas elementlərin yaradılması sahəsində də Arif Paşayev mühüm nəticələr əldə etmişdir. Bu elementlər gəmiqayırma, neftməşinçilikdə, müdafiə, tibb sənayelərində və digər sahələrdə geniş tətbiq edilir.

Akademik Arif Paşayev respublikamızda yeni perspektivli elm sahələrinin inkişafını daim diqqətdə saxlamış, təşəbbüsü və dəstəyi hesabına süni peykli ilə kosmik ölkələr sırasına daxil olan dövlətimizdə Milli Aviasiya Akademiyasının, AMEA-nin Tusi adına Şamaxı Astrofizika Resedəxanasının və "Azərkosmos" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin birgə səyləri nəticəsində Fizika İnstitutunun nezdində "Kosmos və yerətrafi kosmik fəzanın fizikası" laboratoriyası yaradılmışdır. Görkəmli fizik Milli Aviasiya Akademiyası, AMEA-nin Təcürübə-Sənaye Zavodu və "Zeytun" Elm-İstehsalat Müəssisəsi ilə birgə yüksək elektrik izolyasiyalı, korroziyaya və rütubətə davamlı, səslərin yayılması üçün şəffaf kipləndirici olan yeni poliferitlərdən əsaslı lak-kompandun, aviasiya təyinatlı aşağı temperaturlu sürküt materialları və hidravlik mayelərin, həlledicilərin istehsalı texnologiyasını işləmişdir. Alınmış nailiyyətlərin orijinallığı Azərbaycan və Rusiya Federasiyasının patentləri ilə təsdiqlənmişdir.

Akademik Arif Paşayev səmərəli elmi və elmi-təşkilati işlə yanaşı, olduca faydalı pedaqoji fəaliyyəti də müşğuldu. Uzun müddətdir ki, rektorluğu Milli Aviasiya Akademiyası respublikamızın qabaqcıl ali təhsil müəssisələrindən birinə çevrilmiş, burada tədris prosesi və elmi-tədqiqat işləri yüksək səviyyədə təşkil olunmuş, yeni müasir kafedra və ixtisaslar açılmışdır. Bütün bunların nəticəsində Akademiyası Dövlətlərarası Aviasiya Komitəsinin qərari ilə "Mülki Aviasiya ali təhsil müəssisəsi" sertifikatına layiq görülmüş və Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının ali təhsil müəssisələrinin siyahısına daxil edilmişdir. Müstəqil respublikamız üçün son dərəcə vacib kadrlar hazırlayan Milli Aviasiya Akademiyasında təhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün onun şəxsi nəzarəti, kollektivdə sağlamlıq elmi-pedaqoji mühitin yaradılması və gündəlik qayğısı, yüksəkixtisaslı müxtəssislərin yetişdirilməsində göstərdiyi diqqət qazanan nailiyyətlərdir. Rəhbərlik etdiyi akademikiyanın nezdində yaradığı Elmi-Tədqiqat Aviasiya İnstitutunda Xüsusi Konstruktor Bürosunu və Təcürübə-Sınaq Bölməsini özündə birləşdirən Elmi-İstehsalat Birliyi aviasiya sahəsində ən yüksək səviyyədə tədqiqatlar aparmağa imkan verir. Bu da elmi nəticələrin təbii şüurləndirməyə olduca əlverişli şərait yaradır. Əbəs yerə deməmişlər ki, elm sərkərdə, təcrübə isə onun əsgəridir.

Arif Paşayev 300-dən artıq elmi əsərin müəllifidir. Onun çoxsaylı monoqrafıya və ixtiralarında əks olunan

Sabıtlıyı pozmaq istəyənlər qarşılarında xalqı görəcəklər

Xalq təsərrüfatının bütün sahələrində qazandığımız böyük nailiyyətlər dünən hər yerində böyük əks-odə doğurur, mötəbər kürsülərdən inamla səsləndirilir. Son 15 ildə qazanan uğurlar, sosialyönümlü siyasətin davam etdirilməsi, bunun ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilməsi xalq ilə dövlət arasında qarşılıqlı inamın artması hər bir ölkə vətəndaşında haqlı qürur doğurur.

İndi elə bir sahəni təsəvvür etməyə mümkün deyil ki, ölkə rəhbərliyinin diqqətindən kənar qalsın. İlham Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyi illər ərzində ölkədə möhtəşəm dəyişikliklər baş vermiş, regionların sosial-iqtisadi inkişafı haqqında dövlət proqramları uğurla yerinə yetirilmiş, iqtisadiyyatın artımı, infrastrukturunun yenilənməsi, səhər və kəndlərin abadlaşdırılması, yeni yolların, körpülərin, özəməti binaların tikintisi geniş vüsət almışdır.

Sənayenin, neqilyatın, kənd təsərrüfatının durmadan

inkişaf etdirilməsi, hər tərəfdə abadiyyət və mədəni quruculuq işlərinin geniş vüsət alması adamlarımızın, birinci növbədə qaçqın və məcburi köçkünlərimizin sosial rifahının, onların mədəni-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasını ön plana çəkmişdir.

Ölkəmizdə qazanan bu böyük uğurlar, əldə olunan nailiyyətlər heç də hamı tərəfindən birmənalı qarşılanmamışdır. Bunlar işlərimizə adi gözle deyil, qara əynəklə baxan bədniiyyətlilərdən, antiəzərbaycan əhval-əmarı ilə yaşayıb yaxşı işlərimizə kölgə salmağa çalışanların göz-

lərini qamaşdırır. Şübhəsiz ki, bu sözlərin əsas düşməniliz olan ermənilər və daim onlara havadarlıq edən ermənipərəst qüvvələrə aid edilməsi heç kəsə də etiraz doğurmamalıdır.

Qarı düşməndən dost olmaz, deyib müdrik ata-babalarımız. Möhz elə buna görə də düşmənlərimizin yaxşı işlərimizə qışqarıqla yanaşması heç də təəccüblü deyil. Təəccüblüsü özümüznüklərin özümüznü düşməni kəsilmesidir.

Kimdir bunlar? Xarici ağalərinin pulu ilə maliyyələşən ifrat radikal müxalifətlilər! Vətən sevgisindən, Vətən məhəbbətindən, Vətən təəsübkeşliyindən məhrum olub bilib-bilə düşməni dəyirmanına, su tökənləri! Hər vasitə ilə xaricdəki ağalərinin dikəti ilə küçə mitinqləri keçirməklə sabıtlıyımların pozulmasına çalışsın, bu yolla hakimiyyətdə gəlmək arzusunda olan AXC-

Müsavat tör-töküntüləri, keçmiş yalancı meydan qəhrəmanları!..

Görəsən, belələri niyə ibrət götürməyiblər keçmiş dərslərindən? Məgar xalqın onları yaxşı tanıdıqları, yalancı vədlərini, adamları süd gölündə üzdürəcəklərini, küçəyə başdan-başa marmar döşəyəcləri haqqındakı xülyələrini nə üçün yadlarına salmaq istəmirlər?

Niyə dərk etmək istəmirlər ki, artıq bu xalq əvvəlki xalq deyil. Ağı qaradan yaxşı seçir daha. Sabıtlıyı pozanlar bilməlidirlər ki, qarşılarında xalqı görəcəklər.

Azərbaycanı qarşıdakı illərdə daha böyük uğurlar gözləyir. Xalqımız daha əzmətlə, daha böyük uğurlara imza atmaq arzusunda. Məqsəd gələcəyə yüksək sürətlə addımlamaqdır. Xalqımızın uğur karvanı düz yoldadır, heç bir yabançı səs, heç bir quru və boş vəd onu

“Xocalı - şahidlərin gözü ilə” sənədli-tarixi kitabı ingilis və rus dillərində nəşr olunub

“Xocalı - şahidlərin gözü ilə” sənədli-tarixi kitabı ingilis və rus dillərində nəşr olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, kitabda Xocalı soyqırımının canlı şahidlərinin xatirələri toplanıb.

Kitabın ideya müəllifi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov, redaktoru “Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Bəxtiyar Sadiqov, buraxılışa məsul Prezident Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri müavini Ərəstun Mehdiyev, tərtibçisi isə “Azərbaycan” qəzetinin şöbə redaktoru İxtiyar Hüseynlidir.

Kitab ingilis və rus dillərində Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzi tərəfindən tərcümə olunaraq nəşr edilib. “Xocalı şahidləri danışır” kitabı professor Əli Həsənovun “Xocalı soyqırımı: səbəbləri, nəticələri və beynəlxalq aləmdə tanınması” adlı məqaləsi ilə başlayır. Məqalədə XX əsr ərzində ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri etnik təmizləmə və soyqırımı cinayətlərindən, ölkəmizə qarşı ərazi iddialarından bəhs olunur.

Bu nəşrlərin dünyanın bir çox ölkələrində, beynəlxalq kitab sərgilərində təqdimatlarının təşkil olunması, xarici universitetlərə, kitabxanalara, eləcə də kütləvi informasiya vasitələrinə çatdırılması nəzərdə tutulur. “Xocalı - şahidlərin gözü ilə” sənədli-tarixi kitabının nəşri Xocalı soyqırımının tanınması, bu istiqamətdə araşdırmaların aparılması, faciə ilə bağlı xatirələrin gələcək nəsillərə ötürülməsi, yaddaqların təzələnməsi baxımından önəmli addımdır.

Azərbaycanda dövlət-vətəndaş münasibəti sağlam zəmində qurulub

Ölkəmizdə müntəzəm olaraq islahatlar həyata keçirilir. Bu islahatların əsası 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gələn ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur. Məhz həmin dövrdən də Azərbaycanın sabitlik və inkişaf dövrü başlamışdır. 2003-cü ildən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan islahatların yeni mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən dövlət proqramlarının qəbul edilməsi ölkənin müxtəlif istiqamətlərdə inkişafını müəyyənləşdirmişdir.

olunması məqsədilə çoxsaylı layihələr həyata keçirilib.

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan həm də global beynəlxalq layihələri gerçəkləşdirməyə nail olub. Ölkəmiz artıq Avrasiyanın nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevrilib. Belə ki, indi Şimal-Cənub və Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizləri Azərbaycanın ərazisindən keçir. Azərbaycan bu layihələrin hər ikisində iştirak edən yeganə ölkədir.

Keçən ilin ikinci yarısından başlayaraq islahatların dəqiqləşdirilməsi, müəyyən edilmiş və ardıcılıq istiqamətində genişmiqyaslı işlər aparılır. Odur ki, bu ildən islahatların yeni mərhələsi başlayır.

Prezident İlham Əliyevin “Real” televiziya məhsulində də son illərdə iqtisadi sahədə aparılmış islahatların, ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi ilə bağlı həyata keçirilmiş tədbirlərin hansı məqsət reallaşdırılıb ortaya qoyduğunu barədə geniş bəhs olunmuşdur. Qazanılmış nailiyyətlər Dünya Bankının “Doing Business” hesabatında da öz əksini tapmışdır. Azərbaycan həmin hesabatda ilk dəfə 2006-cı ildə düşmüşdür və o dövrdə 90-cı yerləri tuturdu. Bu gün isə ölkəmiz 25-ci yerdədir. Biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, investisiya qoyuluşu üçün yeni imkanların yaradılması istiqamətində

Qazanılan nailiyyətlər, əldə olunan gəlirlər ilk növbədə xalqın rifahına yönəldilir. Başqa sözlə, Azərbaycan dövləti güclü sosial siyasət yerdir və bu, həmişə gündəmdə olan ən vacib və ümdə məsələlərdən biri olaraq qalır. Prezident İlham Əliyev dövlətin siyasətinin mərkəzində vətəndaşın dayandığını daim vurğulayır və bu sözlər ardıcılıq tədbirləri, əməli işlərə təşkilat olunur.

Əsl inqilabi islahatlar həyata keçirilmişdir. İndi məqsəd daha da irəliyə getməkdir. 2019-cu ildən başlayan islahatların əsas hədəfi də Azərbaycanı məhz müasir, inkişaf edən və gələcəkdə inkişaf etmiş ölkəyə çevirməkdir. Buna inkişaf qədər qazanılmış nailiyyətlər də imkan verir, yeni məhkəm bünövrə artır var. Məsələn, bu gün Azərbaycan böyük həcmdə elektrik enerjisi istehsal edərkən həm öz tələbatını ödəyir, həm də xaricə elektrik enerjisi ixrac edir. Halbuki 1990-cı illərin əvvəllərində ölkədə bu sahədə böyük problemlər yaranırdı. Digər sahələrdə də vəziyyət acınacaqlı idi. İndi isə heç sovet dövründə də qazlaşdırılmamış ən ucqar kəndlərdəki evlərdə məvi alov sökülənir. Ölkədə qazlaşdırmanın səviyyəsi 95 faizə ötdü. Əhalinin dayanıqlı və keyfiyyətli içməli su ilə təmin

Uşaqların tərbiyəsi ilk növbədə ailədən, sonrakı mərhələdə isə bağçadan, məktəbdən asılıdır. Bəllidir ki, səhərdə bağçaların və yeni açılmış məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin sayı kifayət qədərdir. Bəs rayon, kənd uşaqları?

Elə Təhsil İnstitutunun Avropa İttifaqının maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirdiyi “İcma qrupları vasitəsilə məktəbəqədər və ibtidai təhsilin yaxşılaşdırılması” layihəsi də məhz bu uşaqlar düşünlülərə başlandı. Layihə çərçivəsində artıq bir neçə bölgədə məktəb daxili icma əsaslı uşaq tərbiyə mərkəzləri yaradılıb. Elə Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Qubanın Qeçrəs və İl Nügədi kəndlərinə təşkil olunan mediatur da hər birimizə maraqlı gələn həmin mərkəzlərlə tanışlıq məqsədi daşıyırdı.

Dövlət ilk növbədə ağır vəziyyətdə, çətin şəraitdə yaşayan insanların həyat səviyyəsini yaxşılaşdırmağa çalışır. Bu istiqamətdə böyük işlər görülmüşdür. Erməni təcavüzü nəticəsində yurd-yuvasından köçkün düşmüş insanların üçün 100-dən çox xəbərcik salınmışdır. Şəhid ailələri və Qarabağ müharibəsi əlillə-

Edən Sumqayıtdan Qubaya gedən müəllim Balaca Kərəmin nənəsi Rəhimə Tapdıqova deyir ki, uzun zamanlıdır Qeçrədə bağca olmadığından uşaq məktəb yaşına kimi elə həyat-bacada oynamaqla vaxt keçirirdilər: “Amma bu cür mərkəzin yaradılması çox yaxşı oldu. Burada uşaqlarımız lazımı biliklərə yiyələnir, davranış qaydalarını öyrənir, faydalı məlumatlar əldə edirlər”.

Məktəbdə olduğumuz zaman həmçinin müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqədə yüksək bal toplayan və həvəsəndirmə tədbirləri çərçivəsində bu təhsil müəssisəsində çalışan alman dili müəllimi Maral Yusifovanın, tarix müəllimi Nigar Bəşirovanın və biologiya müəllimi Güllər Abdullayevanın dərslərini də izlədik.

24 yaşlı gənc müəllim Maral Yusifova Sumqayıtda yaşayır. O, hər gün Sumqayıtdan Qubanın Qeçrəs kəndinə dərslərini verir. 2017-ci ildən burada çalışdığına deyən müəllim həftənin dörd günü dərslər verir. O, bizi mərkəzə gətirdi və dedi: “Hər gün səhər 05:00-dən Sumqayıtdan yola düşürəm və gəlib dərslərimi deyib, axşam da Bakıya magistr dərsinə yollanıram. Azərbaycan Dillər Universitetində magistr təhsili alıram. Hər gün bu qədər məsafə qət etməyi, müəyyən çətinliklərə baxmayaraq, öz peşəmi çox sevirəm. Şagirdlərimin sevgisi, onların dərslərini öhdəsindən gəlməyimə kömək edir. Əsas məqsədim şagirdlərin dil bacarıqlarını inkişaf etdirməkdir. Rayonda işləmək mənə zövq verir. Buranın təbiəti, insanların xoş münasibəti çox yaxşıdır”.

Fırça ilə gələcəyi boyayan balacalar

Müəllim Fidan Əliosmanova ilə söhbətimizdə öyrəndik ki, mərkəzdə 22 nəfər 3-4 yaşlı uşaq var. Artıq iki ildir ki məktəbdə ibtidai təhsil tədris edən müəllim bu ildən icma tipli mərkəzdə də işləməyə başlayıb. Bakıda bunun üçün müvafiq təlimdə iştirak edib. Proqram əsasən, məşğələlər zamanı uşaqların 4 inkişaf dinamikası - sosial emosional inkişaf, idrak və ümumi bilik, yaradıcı və fiziki inkişafı izlənilir, mərkəzdə hər gün bir valideyn müəllimə kömək etsin deyə növbəti təyin olunur.

İşə qəbul imtahanında 45 bal toplayaraq məhz Qubanın Qeçrəs kəndindəki məktəbdə işləyən Maral Yusifovadır ki, seçimdən əvvəl ona çox dəstək olub: “Düşündüm ki, rayonda yaşayan uşaqların da xarici dil öyrənməyə ehtiyacı var. Burada həm də maaşdan əlavə həvəsəndirmə də var. Bura gəldiyim ilk gündən indiki vəziyyəti müqayisə etsək, uşaqların bilik səviyyəsində çox böyük irəliləyişlər müşahidə etmək olar”.

10 bölgə, 50 icma əsaslı məktəbəqədər təhsil mərkəzi

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Uşaq tərbiyəsi ilk növbədə ailədən, sonrakı mərhələdə isə bağçadan, məktəbdən asılıdır. Bəllidir ki, səhərdə bağçaların və yeni açılmış məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin sayı kifayət qədərdir. Bəs rayon, kənd uşaqları?

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Göygöldə vətəndaşları qəbul edib

Fevralın 14-də Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin (SHXÇDX) rəisi, general-leytenant Arzu Rəhimov Göygöl rayonunda Gəncə, Nəftalan və Mingəçevir şəhərlərindən, həmçinin Goranboy, Göygöl, Daşkəsən və Kəlbəcər rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2019-cu ilin fevral ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun keçirilən qəbulda SHXÇDX-nin rəisi vətəndaşların müraciətlərini diqqətlə dinləyərək onların aradan qaldırılması, hər bir müraciətə operativ şəkildə araşdırılması, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində konkret tapşırıqlar verib.

Qırx nəfərin iştirak etdiyi qəbulda vətəndaşlar əsasən SHXÇDX-yə heqiqi hərbi xidmətə və ya işə qəbul, övladlarının gələcək müddətli heqiqi hərbi xidmət yerinin müəyyənəndirilməsi, veteran adının və vəsiqəsinin verilməsi, eləcə də digər məsələlərlə əlaqədar müraciət ediblər.

Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb, qaldırılan bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürüldü.

AZƏRTAC

“Davamlı inkişafın sosial-iqtisadi problemləri” mövzusunda 37-ci beynəlxalq elmi konfrans keçirilib

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) və Sosial və İqtisadi İnkişaf qurumunun (Economic Social Development - ESD) təşkilatçılığı ilə “Davamlı inkişafın sosial-iqtisadi problemləri” mövzusunda 37-ci beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

“Park Inn” hotelində təşkil olunan beynəlxalq konfransın açılış mərasimində təşkilatçılarla yanaşı, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Vergilər Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Dövlət Statistika Komitəsi, Auditorlar Palatası, Sahibkarlar Təşkilatları Milli Konfederasiyası, İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin və digər dövlət qurumlarının rəhbər şəxsləri, qillət vekilləri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvləri iştirak ediblər.

Beynəlxalq konfransda açılış nitqi ilə çıxış edən UNEC-in Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru, professor Sakit Yaqubov, universitetin rektoru, professor Ədalət Muradovun salamlarını konfrans iştirakçılarna çatdırdı. S.Yaqubov Azərbaycanın Dəyişiklik İnkişaf Məqsədləri (DIM-ər) adlanan 17 məqsədi və bu məqsədlərə uyğun olaraq müəyyən edilmiş 169 hədəfi özündə birləşdirən “Dünyamızı transformasiya: 2030-cu ilədək Dayanıqlı İnkişaf Gündəliyi” razılaşdırma qoşulduqları barədə konfrans iştirakçılarna məlumat verib. Bildirib ki, alimlərin də bu təşəbbüsə dəstək olmasının vacibliyi nəzərə alınaraq, UNEC və ESD (Economic Social Development - Sosial İqtisadi İnkişaf) təşkilatının qarşılıqlı əməkdaşlığı ilə “Davamlı inkişafın sosial-iqtisadi problemləri” mövzusunda 37-ci Beynəlxalq Elmi Konfrans Bakıda təşkil olunub. S.Yaqubovun dünyanın müxtəlif ölkələrindən altı istiqamət üzrə 201 maruzenin daxil olduğu beynəlxalq konfransda davamlı inkişaf konsepsiyasının əsas istiqamətlərinin öz əksini tapdığını vurğulayıb.

Təhsil Nazirliyinin Elm, ali və orta ixtisas təhsili şöbəsinin müdiri müavini Şahin Bayramov beynəlxalq konfransa Bakının evsahibliyi etməsinə ölkədə həyata keçirilən uğurlu dövlət siyasətinin nəticəsi kimi qiymətləndirib. Nazirlik rəsmisi konfransa ölkənin aparıcı universitetlərindən olan UNEC-in təşkilatçılığı etməsinə Azərbaycan ali təhsilinin beynəlxalq ali təhsil və elm məkanında artan nüfuzundan xəbər verdiyini vurğulayıb. Konfransın sosial iqtisadi məsələlərin geniş müzakirə olunduğu bir platforma adlandıraraq S.Bayramov bildirib ki, ölkənin inkişaf strategiyasının həyata keçirilməsi üçün seçilmiş çevik mexanizmin sosial-iqtisadi inkişafın təmin olunmasına geniş imkanlar yaradır: “Konfransın dünyanın müxtəlif ölkələrindən çoxsaylı alimlərin qatılması onu deməyə əsas verir ki, alimlər də davamlı inkişafın sosial-iqtisadi inkişaf kontekstində geniş ictimaiyyətə çatdırılmasında maraqlıdırlar”.

Beynəlxalq konfransın yüksək səviyyədə təşkil olunmasına göstərdiyi dəstək üçün UNEC rəhbərliyini minnətdarlığını bildiren təşkilat komitəsinin prezidenti Domagoj Cingula 37-ci konfransın Azərbaycanda keçirilməsini əlamətdar hadisə adlandıraraq bildirib ki, konfransda dünyanın 16-dən çox ölkəsinin tədqiqatçıları ilə birgə dayanıqlı inkişafın sosial-iqtisadi problemləri ilə bağlı müzakirələr aparılacaq və global çağırışlar təhvil ediləcək. D.Cingula konfransa qəbul olunan məqalələrin “Web of Science” və “EconLit” kimi nüfuzlu beynəlxalq elmi bazalarda dərc olunacağını qeyd edib.

Təşkilat komitəsinin üzvü, Zaqreb Universitetinin departament direktoru Marijan Cingula Azərbaycanda ilk dəfə olduğunu bildirərək, Bakını çox gözəl şəhər adlandıraraq Layihə barədə məlumat verən M.Cingula qeyd edib ki, məqsəd inkişafın iqtisadi amillərini insanların sosial təminatı kontekstində daxil etmək və ölkələrin inkişafını bu istiqamətə yönəltməkdir.

Tədbir dünya iqtisadiyyatının aktual çağırışlarının müzakirəsi ətrafında çıxışlarla davam edib.

Beynəlxalq konfrans öz işini 2 gün UNEC-də təşkil olunan bölmə iclaslarında davam etdirəcək.

O, 2006-cı ildən işlədiyi bu məktəbdə direktor təyin olunub.

Nügədinin təhsil nailiyyətləri

Qeçrəs kənd məktəbindən ayrılıb 2-ci Nügədi kənd 3 nömrəli tam orta məktəbdə yaradılan icma əsaslı Uşaq Təhsil Mərkəzinin fəaliyyəti ilə də tanış olduq.

Mərkəzdə uşaqlar əl işləri hazırlayıb, müxtəlif intellektual oyunlara oynayırdılar. Balaca Elmir ortalıqda gəzirdi. Dediynə görə, bura onun çox xoşuna gəlir. Ev üçün darıxır. Hətta hər gün özü paltarlarını geyinib bura gəlməyə tələsir.

Daha sonra məktəbdə dərs deyən Sumqayıtdan gəlmiş gənc müəllimlərin dərslərini izlədik.

Riyaziyyat müəllimi Kamalə Fazilova müəllimlərin işə qəbul imtahanında 52 bal toplayaraq buranı seçib. Dediynə görə, burada dərs keçmək ona çox rahatdır. 23 yaşlı gənc müəllim şagirdlərin dərslərini izləmək üçün çalışdığını deyir.

Kimya müəllimi Arzu Məmmədovanın 22 yaş var. İlk il Lerikdə işləyib. Ora çox uzaq olduğundan bu il yenidən imtahan verərək bu məktəbi seçib.

Məktəbin direktoru Müşfiq Bilalov bizi məlumat verdi ki, 2-ci Nügədi kənd 3 nömrəli tam orta məktəb 1964-cü ildə yaradılıb. 2012-ci ildə məktəbdə 334 şagird təhsil alır ki, onların da təlim-tərbiyəsi ilə 28 müəllim məşğul olur. Hazırda təhsil müəssisəsində 2 məktəbhəzirlər qrupu var. Bu qruplarda 35 uşaq təhsil alır. Cari tədris ilində məktəb 3 müəllim işə qəbul olunub. Onların ikisi Sumqayıtdandır. Ötən il 16 şagirddən 4-ü ali məktəbə qəbul olunub.

Qeyd edək ki, 2018-2019-cu tədris ilində Quba rayonunun ümumi təhsil müəssisələrində 81 müəllim işə qəbul olunub. Onların 70 faizi dağı kəndlərdəki ümumi təhsil müəssisələrində çalışır. Kəndlərdə icrasına başlanılan bu layihənin uğurlu və faydalı olacağına heç bir şübhə yoxdur.

Həbib Hacıyev özü də bu il direktorların işə qəbul müsabiqəsində iştirak edərək 38 bal toplayıb.

Fəriyə ƏHMƏDOVA, “Azərbaycan”

İcma əsaslı təlim mərkəzləri kəndlərə yeni nəfəs gətirib

Belə mərkəzlərin yaradılmasında məqsəd məktəbəqədər təhsilin əhatəliliyinin daha da genişləndirilməsidir

bölgəni - Ağcabədi, Biləsuvar, Cəlilabad, Goranboy, Masallı, Sabirabad, Salyan, Şəmkir, Quba və Xaçmaz rayonlarını əhatə edir: “Layihə çərçivəsində bölgələrdəki ucqar kəndlər və sərhəd zonası da daxil olmaqla ümumilikdə 50 icma əsaslı məktəbəqədər təhsil mərkəzi fəaliyyət göstərir. Hər mərkəzdə orta hesabla 20 nəfər 3-4 yaşlı uşaq olmaqla ümumilikdə 1000 nəfərə yaxın uşaq məktəbəqədər təhsilə cəlb edilib.

Layihənin əsas məqsədi icma əsaslı vətəndaş qrupları vasitəsilə məktəbəqədər təhsilin əhatəliliyini artırmaq və valideynlərin məktəbəqədər təhsil xidmətlərinin monitorinqində fəal iştirakı ilə şəffaflıq və hesabatlılıq, eləcə də məktəb-cəmiyyət münasibətlərinin gücləndirilməsini təmin etməkdir.

İşə qəbul imtahanında 45 bal toplayaraq məhz Qubanın Qeçrəs kəndindəki məktəbdə işləyən Maral Yusifovadır ki, seçimdən əvvəl ona çox dəstək olub: “Düşündüm ki, rayonda yaşayan uşaqların da xarici dil öyrənməyə ehtiyacı var. Burada həm də maaşdan əlavə həvəsəndirmə də var. Bura gəldiyim ilk gündən indiki vəziyyəti müqayisə etsək, uşaqların bilik səviyyəsində çox böyük irəliləyişlər müşahidə etmək olar”.

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

Layihə meneceri İlahə Rəsulova məlumat verdi ki, layihə çərçivəsində fəaliyyət göstərən icma əsaslı uşaq təhsil mərkəzləri 10

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

QEYRİ-NEFT SEKTORU

Sənayeləşmə regionların inkişafında önəmli faktora çevrilir

Son dövrlər dünyada baş verən siyasi qarşıdurmalar, dövlətlərin bir-birinə tətbiq etdiyi sanksiyalar göstərdi ki, sənayesi inkişaf edən ölkələrin iqtisadiyyatı daha dayanıqlı və rəqəbatqabiliyyətlidir. İqtisadiyyatı bir sahə üzrə inkişaf edən, xüsusilə xammal ixracı ilə məşğul olan ölkələr isə rəqəbatə dözümsüzdür.

İqtisadi sektorda orta aylıq əməkhaqqı 3 faiz artıb

Cari il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin sayı ilkin məlumatlara görə, ötən illə müqayisədə 1,6 faiz artaraq 1 milyon 548,9 min nəfər olmuşdur. Onlardan 883,9 min nəfəri iqtisadiyyatın dövlət, 665 min nəfəri qeyri-dövlət sektorlarında fəaliyyət göstərmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin bu barədə yaydığı məlumatda daha sonra bildirilir ki, muzdlarla işləyənlərin 21,6 faizi təhsil, 18,6 faizi ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 13,4 faizi sənaye, 8,6 faizi əhaliyə xidmət və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat, 6,8 faizi tikinti, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 11,1 faizi isə iqtisadiyyatın digər sahələrində məşğul olmuşdur.

2018-ci ilin ilkin məlumatlarına görə, ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı əvvəlki ilə nisbətən 3 faiz artaraq 544,1 manata çatmışdır. İqtisadiyyatın mədəncixarma sənayesi, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, tikinti sahələrində isə orta aylıq nominal əməkhaqqı daha yüksək olmuşdur.

Üstəlik, siyasi çəkişmələr zamanı həmin ölkələrə sanksiyalar tətbiq olunduqda həmin ölkələrin iqtisadiyyatı qısa bir zamanda çökməyə başlayır. Məhz bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sənayeləşmə siyasətinin alternativ yoxdur. Bu alternativsiz siyasətin əsas məqsədi ölkənin hərtərəfli və dayanıqlı inkişafını təmin etmək, neftdən asılılığı aradan qaldırmaqdır. Elə son 15 ildə qeyri-neft sektoruna verilən dəstək də həmin məqsədə xidmət edir. Ölkəmizdə bu müddət ərzində minlərlə irili-xırdalı sənaye, emal, kənd təsərrüfatı müəssisələri fəaliyyətə başlayıb, müasir xidmət infrastrukturunu yaradıb, turizm inkişaf etdirilib və s. Bir sözlə, ölkənin hərtərəfli inkişafına yönəldilən siyasət nəticəsiz qalmayıb. Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təmin edilməsinə istiqamətlənən dövlət proqramları da bu sahədə mühüm rol oynayıb. Belə ki, artıq icra olunaraq başa çatmış Dövlət Proqramından sonra bölgələrdə yüzlərlə sənaye müəssisəsi yaradılıb. Əvvəllər istifadə olunmayan xammal bu gün həmin müəssisələrdə hazır məhsulə çevrilərək yerli tələbatı ödəməklə bərabər, xarici bazarlara da ixrac olunur. Bununla, yeni yerli sənaye müəssisələrində məhsul istehsalı sayəsində üç əsas uğura imza atılıb. Bunlardan birincisi, həmin məhsulların xaricdən alınmasının ya dayandırılması, ya da xeyli azalmasıdır. Digəri isə bir çox məhsulların ölkəmizdə istehsal edilməsinə.

Yanvarda ölkə üzrə gündəlik neft hasilatı 793 min barel olub

Azərbaycanda yanvar ayı üzrə gündəlik neft hasilatı 793 min barel olub. Energetika Nazirliyindən Trend-ə verilən məlumata görə, bunun 720 min barelini xam neft, 73 min barelini kondensat təşkil edib. Gündəlik 598 min barel xam neft, 73 min barel kondensat, 16 min barel isə neft məhsulları ixrac edilib. Energetika Nazirliyi yanvar ayında gündəlik neft hasilatı ilə bağlı məlumatları OPEC-in Birgə Monitorinq Komitəsinin Müştərak Texniki Komissiyasına təqdim edib. Qeyd edək ki, ötən il orta gündəlik neft hasilatı 792,6 min barel təşkil edib. 2018-ci ilin dekabrın 7-də Vyanada Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv və qeyri-üzv dövlətlərin nazirlərinin V görüşündə neft hasilatının gündəlik 1,2 milyon barel azaldılması ilə bağlı razılıq əldə olunub. Yeni qərara əsasən 2019-cu ilin yanvar ayından etibarən Azərbaycan gündəlik hasilatın təxminən 20 min barel azaldılması ilə bağlı öhdəlik götürüb.

“İslahat İcmalı” sərhəd ticarətinə həsr olunub

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) “İslahat İcmalı” sərhəd ticarət fəaliyyətinə həsr edilmiş icmalında bildirilir ki, xarici ticarət fəaliyyəti iqtisadi baxımdan Azərbaycanın makroiqtisadi stabilliyinin təmin olunmasına, valyuta siyasətinin tənzimlənməsinə, sahibkarların gəlirlərinin artmasına, sosial baxımdan məşğulluğun artımına təsir göstərir. Liberalizasiya baxımından “Yaşıl dəhliz” xarici ticarət iştirakçılarının, xüsusilə ixracatçı subyektlərin fəaliyyətini asanlaşdırır. Belə ki, yoxlama mexanizminin minimuma endirilməsi, könüllü rəyət mədəniyyətinin aşılanması, sərhəd keçid məntəqələrində “bir pəncərə” mexanizminin tətbiqi bütün nəzarətin vahid şəxs tərəfindən aparılması və sahibkarın vaxtına qənaət edilməsi

Azərbaycan daha bir neçə ölkəyə məhsul ixrac edəcək

Sərgi çərçivəsində Azərbaycan məhsullarının ixracına dair müzakirələr aparılıb, ilkin razılıqlar əldə edilib. Belə ki, “Gilan FMCG” şirkəti Almaniyaya pomidor ixracına dair müqavilə imzalayıb. Azərbaycanın “Mars FK” İngiltərəyə nar ixracına, “Balxurma” şirkəti qurudulmuş xurmanın Almaniyaya, “D Fruits” şirkəti isə istehsal etdiyi məhsulların Birleşmiş Ərəb Əmirliklərinə ixracına dair ilkin razılıq əldə edilib. “Bine Agro” şirkəti isə məhsullarının Rusiyaya və Sudana ixracına, Hollandiyaya

İCMAL

“Yaşıl dəhliz”in üstünlüklərindən biridir. Bundan əlavə, “Yaşıl dəhliz” sistemi Azərbaycan sahibkarına inamın göstəricisidir. Sahibkarlıq subyekti mövcud qanuni tələbləri yerinə yetirərək “Yaşıl dəhliz” sisteminin iştirakçısı olur. Sözügedən islahat “Doing Business” hesabatı

Azərbaycan daha bir neçə ölkəyə məhsul ixrac edəcək

İqtisadiyyat Nazirliyindən bildirilib ki, Azərbaycanın meyvə və tərəvəz məhsulları fevralın əvvəlində Almaniyanın paytaxtı Berlinlə keçirilən “Fruit Logistica 2019” beynəlxalq meyvə və tərəvəz sərgisində nümayiş olunub. Şirkətləri ilə Azərbaycanı birgə məhsul istehsalına dair danışıqlar aparıb. Qeyd edək ki, sərgidə İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi, Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) təşkilatçılığı ilə meyvə və tərəvəz istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən 14 Azərbaycan şirkəti öz məhsullarını “Made in Azerbaijan” vahid ölkə stendində təqdim edib. Xüsusi zövq və dizaynla hazırlanmış “Made in Azerbaijan” vahid ölkə stendi sərgiyə gələnlər tərəfindən maraqla qarşılanıb.

NEFT-QAZ SEKTORU

Xəzərdə yeni ehtiyatlar aramaq üçün geoloji kəşfiyyat aparılır

Hazırda Xəzər hövzəsinin Azərbaycana məxsus sektorundakı bir sıra perspektiv strukturlarda geoloji kəşfiyyat işləri aparılır. Onlardan bir neçəsində bu işlər SOCAR-BP tərəfdaşlığı ilə həyata keçirilir. D230 blokunun birgə kəşfiyyatı və işlənməsi üçün Hasilatın Pay Bölüşü Sazişi (HPBS) keçən il aprelin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri Tereza Meyn iştirakı ilə imzalanmışdır.

Bu saziş Xəzərdə yeni ehtiyatlar aramağa imkan yaradacaq. Başqa sözlə, saziş Azərbaycanın karbohidrogen hasilatının uzunmüddətli olmasına dəstək verəcək. İmzalanma zamanı SOCAR-ın və BP-nin rəhbərliyi hər iki şirkətin malik olduğu müasir neft-qaz texnologiyaları və topladıqları unikal tarixi təcrübə sayəsində bu sazişin də uğur qazanacağına əminlik ifadə etmişlər. Sazişin bərabər və ədalətli əsaslar üzərində qurulduğu, Azərbaycanın təbii ehtiyatlarının orta qədər maksimum səmərə ilə reallaşdırılması istiqamətində mühüm rol oynayacağı qeyd olunmuşdur.

tədqiqat işlərinin ətraf mühitə və sosial-iqtisadi sahəyə potensial təsirləri nəzərdə keçirilir, eləcə də tövsiyə olunan təsirlərə qarşı tədbirlər təsvir edilir. Seysmik tədqiqatların sayının 100-800 metr dərinliklərində strukturun bütün ərazisini əhatə edəcəyi gözlənilir. Tədqiqat proqramının ümumi məqsədi Şimali Abseron hövzəsində perspektiv strukturlar üzrə geofiziki məlumatların toplanması və karbohidrogenlərin mövcud olduğu geoloji strukturları aşkar etməkdir. ƏMSSTQ prosesinin məqsədi isə nəzərdə tutulan işlərdən yarana biləcək hər hansı mənfi ekoloji və sosial-iqtisadi təsirləri müəyyən etmək və minimuma endirmək, mümkün olduqda tamamilə aradan qaldırmaqdır. Qeyd edək ki, Xəzərdəki digər perspektiv strukturlarda da işlər aparılır. BP və SOCAR-ın HPBS-lə imzaladığı daha iki strukturu misal göstərmək olar. Bunlardan biri “Şəfaq-Asiman” bloku (2010-cu il), ikincisi Abseron yarımadasının ətrafındakı dayaz sulu ərazini (2014-cü il) əhatə edir. Hər iki HPBS çərçivəsində seysmik tədqiqat proqramları artıq başa çatmışdır. Hazırda qazma əməliyyatları planlaşdırılır.

var ayı ilə müqayisədə pərə-kəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə müəssisələr üzrə 31,4 faiz artmış, fərdi sahibkarlar üzrə 0,5 faiz, bazar və yarmarkalarda 5 faiz azalmışdır. Keçən ay əhalinin bir nəfərinə düşən orta pərə-kəndə ticarət dövriyyəsi 293,8 manat və ya 2018-ci ilin müvafiq ayının göstəricisindən nominal ifadədə 8,1 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ay ərzində 147,6 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 146,2 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

D230 bloku Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunun Şimali Abseron hövzəsində yerləşir. Blokun sahildən Bakının şimal-şərq istiqamətində təxminən 135 kilometr (84 mil) məsafəyə yayılır. D230 təxminən 3200 kvadratkilometr ərazini əhatə edir. Blokun məhsuldar laylarının gözlənilən dərinliyi təxminən 3500 metrdir. Blok üzrə kəşfiyyat işləri proqramı çərçivəsində seysmik tədqiqat işlərinin Ətraf Mühitə və Sosial-iqtisadi Sahəyə Təsirinin Qiymətləndirilməsi (ƏMSSTQ) sənədi dərc edilərək ictimaiyyətin müzakirəsinə verilib. Bu sənədlərin layihə variantında kontrakt sahəsində aparılması planlaşdırılan üçölçülü seysmik

Bir müddət əvvəl isə BP Azərbaycanı “Qobustan” Hasilatın Pay Bölüşü Sazişində 61 faiz iştirak payı əldə edib. Bu sövdələşmənin bir hissəsi olaraq şirkət həmin müqavilə sahəsində daha dərin layların potensialını qiymətləndirmək üçün geoloji kəşfiyyat quyusu qazacaq və əməliyyatların operatoru olacaq. Quyunun bu ilin ikinci yarısında qazılması nəzərdə tutulur.

Flora SADIQLI, “Azərbaycan”

Pulumuzun 44,3 faizi ərzağa xərclənir

Cari ilin yanvar ayında pərə-kəndə ticarət şəbəkəsində satılmış məhsulların dəyəri əvvəlki ilin eyni ayının səviyyəsini müqayisəli qiymətlərlə 2,7 faiz üstələyərək 2,9 milyard manata bərabər olmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, ticarət dövriyyəsinin 1,5 milyard manatını ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 1,4 milyard manatını qeyri-ərzaq məhsulları təşkil etmiş, və satılmış məhsulların dəyəri 2018-ci ilin yanvar ayına nisbətən real ifadədə müvafiq olaraq 2,4 faiz və 3,1 faiz artmışdır.

Yanvar ayında alıcıların istehlak məqsədilə aldığı mallara xərclədiyi vəsaitin 44,3 faizi ərzaq məhsullarının, 5,9 faizi içkilər və bütün məmulatlarının, 17,6 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,1 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,7 faizi avtomobil yanancağının, 1,3 faizi eczacılıq və tibbi malların, 0,7 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 18,4 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur. Hesabat ayında istehlak məhsullarının dəyər ifadəsində 19 faizi ticarət müəssisələri, 50,4 faizi fərdi sahibkarlar tərəfindən, 30,6 faizi isə bazar və yarmarkalarda satılmışdır. 2018-ci ilin yan-

Cəlil Məmmədquluzadə - 150

Sizi deyib gəlmişəm...

● Realist sənətkar

"Müsləman milləti çox ağıllı millətdir. Çünki bu millətdən başqa heç bir özge millət behiştin yolunu tapa bilmir. Tutaq ki, avropalılar teleqraf, telefon və radio icad edirlər. Amma zəmanə ki, onlar behiştin yolunu tapa bilmirdilər, daha, onlar nə çürə müsəlmanlardan ağıllı ola bilərlər? Əlbəttə, "ola bilməzlər".

Bu məzəli-ağıllı, sevgi və təvəssüb dolu təzadlı təsvir üsulu ilə yazılmış cümlələrin yaşı 100 illi ötür.

Millətinin gələcəyinə ünvanlı böyük mənalı kiçik felyetonlarından tutmuş milli və Şərq, hətta deyərdim dünya ədəbiyyatının məzmun, ideya, dil, bədii mane- ra, novellavari sonluğu ilə bitən dəyərli incilər sayılan unikal "Ölümlər" nə qədər əsərləri ilə bir ömür istiqalata xidmət edən Cəlil Məmmədquluzadə bu gün də canlıdır. Müsləman Şərqinin, cəmiyyətinin, dövrünün problemlərini bu realılıq, çıpaqlığı ilə əks etdirən proqram əsərlərinin müəllifi böyük Cəlil Məmmədquluzadə acıdığı, güldüyü, sevgi, göz yaşları ilə tənqid etdiyi qəhrəmanları, obrazları, qaldırdığı taleyüklü problemləri ilə aramızdadır, ona dönə-dönə müraciət edilir, ondan sitatlar götürülür, öyrənilir. Böyük ədib xalqını zəifləri, kəmkəsirləri, əci heqiqətləri və qüdrətli yönələri ilə təsvir etməkdən çəkinmədi. Xalqını, millətini kəmkəsirləri ilə tanıtmayla istedadı, qə-

Millət eşqi

ləmli yaratdığı bədii aynada onu özünə göstərirdi.

Böyük əsrdaşı, qələmlə Azərbaycan ədəbiyyatını şərfəndirən, ona yeni ruh verən, yeni don biçən sabırsayağı, Cəlilin də əsərləri, ədəbiyyatın əsas qayası olan bədii, estetik zövq verməkdən daha çox, xalqını özünə tanıdan, halına çarələr bulmağa çalışın, dərdinə dərman axtaran bədii vasitəyə, aynaya çevrilir.

"Sizi deyib gəlmişəm, ey mənim müsləman qardaşlarım!" - deyəndə, o bildirir ki, "qulaqlar kar, gözlər kor, hissələr tar, zövqlər məhv'dir. Lakin böyük sevgi, səbr, inad, əzm, cəsarətlə, həm də böyük məhərat, istedadla, orijinal şəkildə, sadə, aydın dillə uzun illər usandıran yazdı. Həçin yazdı, satıra yazdı, kəskin tənqid etdi, ifşa etdi, amma xalqına sevgisi, sayğısı, gələcəyinə ümidini itirmədən, azaltmadan. Dövrünün bezi alimləri, Cəlil Məmmədquluzadənin sort, ifşaedici üslubunu bəyənlər, ona irad tutur, hətta qüsur sayırlar da tapılırdı, onun ifşaedici realist dili də tənqid olunur, məqbul sayılmırdı. Bəziləri isə hətta minbərdən belə onu kafir, mürtəd, dinsiz elan edir, heyatını bilərəkdən təhlükəyə atırdılar.

Lakin böyük ədib, dövrünün digər istiqal qurucuları ilə birlikdə xalqın anlayacağı dillə danışır, bilib-ələ bu yolu yeri-ridir. Cəlil Məmmədquluzadənin realizmi zəngin ənənəyə söykənirdi, mövzuları, obrazları heyatdan gəlirdi, tanıtıcılarını, görüklərini yazıya gətirirdi. Digər tərəfdən, böyük sələfi M.F.Axundzadə realizmini əziz etmişdi. Cəlilin realizmi bu üz-dən orijinal, canlı və yenidir, fərqlidir. "Poçt qutusu", "Kışımı oyunu", "Buz", "Usta Zeynal", "Qurbanlı bəy", "Nigarançılıq", "Zırrama", "Xanın təşəbbü", "Ölümlər", "Anamın kitabı", "Danabaş kəndinin məktəbi", "Danabaş kəndinin əhvalatı" və onlarca digər millətinin yoluna işıq tuta bilən, onu sağaldan kamil əsərlərini bu ruhda qələmə alır.

"Molla Nəsrəddin" tek bir nəfər müəllifin əsəri deyil. "Molla Nəsrəddin" təbiət özü yaratdı, zaman özü yaratdı. "Molla Nəsrəddin" bir neçə mənim aziz yoldaşların qələmlərinin əsərini nəcmuəsdir ki, mən də onların əncaq ağsaqqal yoldaşyam. Yoldaşım Ömər Faiq Nəmanzadəni mən birinci dəfə "Şərq-rus" qəzeti idarəsində gördüm, onunla üns tutdum. "Şərq-rus" qəzeti mənim üçün iki bəbətdən xos, qiymətli yadigar oldu. Birinci tərəfi budur ki, möhtərəm ədibimiz Məhəmməd ağa Şaxtaxtıli məni öz qəzetinin idarəsinə cəlb etməklə qəzet dünyasına daxil etdi. İkinci tərəfi odur ki, onun varlığı ilə, onun yoldaşlığı ilə "Molla Nəsrəddin" məcmuəsini bina etdim, daha doğrusu, bina etdik. "Molla Nəsrəddin" in ilk sayı Ömər Faiq Nəmanzadənin və rəssam Şərifi'nin birgə əməyinin məhsuludur".

Cəlil MƏMMƏDQULUZADƏ

Böyük Cəlil Məmmədquluzadə "Molla Nəsrəddin" məcmuəsi ilə dövrünü intibah salnaməsini yaradır. Xalqının maariflənməsi, təhsil alması, qadın azadlığı, dini fanatizmin kəskin ifşası, dilin səlihiği üzrəndə ölüyüqəlməz işlər görmüş molla-nəsrəddinçilər, başlarında Cəlil Məmmədquluzadə olmaqla XX əsrdə mədəniyyətin, ədəbiyyatın yeni axara yönəldilməsində dönüş yarada bildilər. Jurnalın dili xüsusilə seçilməyə başlayır: sadə, anlaşılıqlı, xalqa tez çatın ifadələr, hər cür ərəb, fars ibarələrindən uzaq bir - Azərbaycan türkcəsi təqdim olunurdu. "Salınz yadınıza ki, anamız sizə bu dildə layla çaldırdı" - deyər, dahi sənətkar xalqna kitab edirdi. "Molla Nəsrəddin" məcmuəsinin milli mədəniyyətin, ana dilin

inkişafının yeni cığıra yönəldilməsi, tarixi dəyəri, yeri haqqında ədəbiyyatşünaslıqda çox deyilib, çox yazılıb, bu gün də, sabah da yazılacaq. "Molla Nəsrəddin" jurnalı açıq, cəsarətlə yazırdı, çox şeyləri bilərək göz altına alaraq da yazmaqdan çəkinmədi.

Həmən, 1906-cı ildə elan edirdi ki, "İdaraya göndərilən məktub və məqalələr açıq türk dilində yazılmış olmasalar, çap olunmayacaqlar". Bu gün ana dilimiz ətrafında baş verənləri, ədəbi dilin normativlərinin pozulması, korlanması, TV-lərdə, sosial mediada Azərbaycan dilinin süni şəkildə kobudlaşdırılması, dərsliklərə ayaq açan bəzi səviyyəsiz mətnlər, ümumilikdə təhsillə bağlı böyük nigrançılıq, bəzi ənənəbi dillərimizlə, dilimizə, məişətimizə yenidən sürətlə, rahatlıqla gəlişi və oturmaşına inadi fonunda, yüz il öncə böyük Cəlil və onun sabit əqidə, dönməz məslək yoldaşlarının titanik əməkləri böyük rəğbət doğurur. İlki nömrəsində "Sözünü o kəslərə də ki, sənə qulaq vermirlər" - deyən Cəlil Məmmədquluzadə əqidəsindən dönmədən yazdı, yazdı və "Neyləməli, göz görür, əqlim kəsir" "Mən günəşi göydə dana bilirməm" hayqırıran, ciyərləri parçalanan Sabiri doğurur.

"Anamın kitabı" 1920-ci ildə qələmə alınmış. Artıq əsirin qəhrəmanları nə sadə dil danabaşlılar, nə də Zəhrabayım ananın İstanbul, Rusiya, İranda təhsil alan övladlarıdır. XXI əsrin əvvəlində deyişməyən yənə də vətən bilib siğindiyimiz Ana dili və onun sabit əqidə, dönməz məslək yoldaşlarının titanik əməkləri böyük rəğbət doğurur. İlki nömrəsində "Sözünü o kəslərə də ki, sənə qulaq vermirlər" - deyən Cəlil Məmmədquluzadə əqidəsindən dönmədən yazdı, yazdı və "Neyləməli, göz görür, əqlim kəsir" "Mən günəşi göydə dana bilirməm" hayqırıran, ciyərləri parçalanan Sabiri doğurur.

"Anamın kitabı" öz dövründə də, bu gündə bir ölkəni, bir xalqı, bir dövləti, bir ailəni təmsil edən kitabdır. Ruhumuzun, tariximiz və mədəniyyətimizin, dilimizin yuvası olan Ana dilimizdir. Əsərdə Aslan bəylərlə sadə insanlar arasında olan mülkəmədən heç nə anlaşılmıyən Qurban sonda dözməyib deyir: "Səni and verirəm Allaha bizzən elə danış ki, başa düşək". Bu gün dilimizni ənənəbi söz və terminlərlə "zənginləşdirib" yüksək intellekt sahibi kimi, ("obrazovanni") görünməyə çalışınlar, "Anamın kitabı"ni unutmamaları gərəkdir. XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanca olan xarici siyasətlərin müxtəlif vasitələrlə - ən təsirli vasitə kimi həm də dilə, mənavi heyatın aşılmasını, adət-ənənələrinin aşığılanmasını, bu gün də sivil ifadə və formalarla cəmiyyətə, ailələrə sınırm. Nəticədə XX əsrin əvvəllərində Zəhrabayım ananın övladları təmsilində "məslək üstündə", "kitab üstündə", mübahisələr düşmənciliyyə çevrilir, ailə dağılır. Böyük ədib bu zaman meydana əsrlərinin sınağından keçib gələn Vətən kitabını çıxarır.

"Qaldı birca kitab: bu da anamın kitabı!.. Mən etiqad edirəm ki, mənim də balalarım dünyada hər yarı gəzib dolansalar, yənə əvvəl-axır anaları Zəhrayım ətrafında gərək dolansalar; çünki Ay və Ulduz Şəmsin parçaları olduğu kimi, bunlar da analarının ayı və ulduzlarıdır. Vay o kəsin halına ki, təbiətin həmin qanununu pozmaq istəyə..."

Cəlil Məmmədquluzadənin realizmi, gültüsü, yumoru, əsərləri, obrazları bu gün də cəmiyyəti düşündürmək, canlı, diri tutmaq qadirindədir. Onun satırası, realizmi insanı daha ciddi, məsuliyyətli, yaddaşlı olmağa səsləyir. Düşünürəm ki, əsərləri, realizmi, dili, tipajları ilə yeni ədəbiyyat, yeni ədəbi məktəb yaradan Cəlil Məmmədquluzadənin irsi milli mədəniyyətdə yeni düşüncəyə yol açan ən unikal, orijinal mərhələlərindəndir.

Xatirə BƏŞİRLİ, filologiya elmləri doktoru, professor

"Molla Nəsrəddin" haqqında ədəbi simaların fikirləri

■ Həmidə xanım Cavanşir - Məmmədquluzadə: "1906-cı il aprel ayının 7-si gecəsi Mirzə Cəlilə Ömər Faiq Nəmanzadənin cibində cəmi 9 manat pul var imiş. Onlar da bu pula çap dəzğahının qulpunu fırlatmaq üçün bir hərbətli tu-tublarmış. Gecə hərbətli yola saldıqdan sonra ikinci hərbətli tutmağa daha pul qalmayıb. Onlar özləri səhərə qədər növbə ilə çap dəzğahının qulpunu fırlayıblar".

■ Üzeyir bəy Hacıbəyli: "Jurnal inqilabçıdır, azadlıq mübarizidir. "Molla Nəsrəddin" qırmızı rənginə görə həbs edilmişdir".

■ Yusif Vəzir Cəmənzaminli: "Əsrlərca məzhəbə ilə təbiiyə tapan millətimiz aşkardı ki, "Molla Nəsrəddin" jurnalının zühuruna artıqlığına sevindi... Ciddi qəzet və jurnallarımızın çətin dilləri, duzsuz yazıları ilə oxucuları zara gətirdikləri zaman "Molla Nəsrəddin" şöhrət tapıb, vətənimizin hər güşəsində oxunurdu... Kəmsavad bağ-qalları, çərçilərimiz höccələy-höccələyə oxuyub "Molla Nəsrəddində" dən ləzzət apar-dıqları kimi, studentlərimiz, doktorlarımız, laçəy bay və hökumət məmurluğunda olan-larımız da ondan həzz alırdılar. Çox ailələrə arvadlar toplanıb, balaca uşaqlara oxutdurub qulaq asırdılar".

■ Əziz Mirhəmədov: "Molla xalq müdrikliyinin və hərəcəvablılığının ifadəçisidir. Onun lətifələri o qədər heyati və məzəli'dir ki, bu lətifələrdə o qədər səmimi bir yumor vardır ki, hamı onlarla maraqlanıb və azərbaycanlıların arasında həmin lətifələri bilməyən və yeri gələndə bu və ya digər bir lətifəni danışmayan adam çox nadir tapılır".

■ Firudin bəy Kəçəri: "Molla Nəsrəddin" jurnalı ilk nömrələrindən başlayaraq bizim ölkənin müsəlmanları arasında canlı maraq oyatmışdır... Jurnalı bir qrup ziyalı müsəlmanların amakdaşlığı ilə savadlı və mədəni azərbaycanlı Cəlil Məmmədquluzadə nəşr edir... "Molla Nəsrəddin" nöqsənlərə gülmək yolu ilə müsəlman cəmiyyətini islah etməkdən ibarət olan məqsədini tamamilə yerinə yetirir".

● Ədibin irsi nəşrlərdə

Sözün sönməyən işığı

Görkəmli yazıçı Cəlil Məmmədquluzadə əsərlərinin nəşri qay-gulları ilə daim məşğul olmuşdur. Böyük ədib yazdıqlarını çap etdirmək üçün xeyli əziyyətlər çəkmiş, maneələrlə üzlənmiş, tam külliyyatının nəşrinə nail ola bilməmişdir.

Buna görə nigrançılıq da çəkmişdir. "Xatirətim" məmuarında yazırdı: "...Yazmaq istəyirdim. Çox istəyirdim yazmaq! Amma bilmirdim niyə yazmı, kimdən yazmaq? Çünki ümidvər deyildim ki, yazdıqlarımı çap etməyə və intişara qoymağa hökumət izn verəcək. Və gördürdüm ki, necə ki, qəzet icazəsini almaq mümkün deyil, hərbətli çap etməyə də senzür idarəsi mane olur. Bə çarə nə? Yazırdım ki, gərək nə vaxt bu yazıları çapa vermək mümkün olacaq". Lakin bütün bunlara baxmayaraq, XX əsrdə ən çox nəşr olunan yazıçılardan birisi Cəlil xüsusilə yer tuturdu. Tədqiqatçılar onu bu sahədə "bəxti gətirən" nasirlərdən hesab edirlər. Azərbaycanda kitab nəşri yənəcə formalaşmağa başlayanda onun da əsərlərinə müraciətlər olurdu. Məslək dostu Ömər Faiq Nəmanzadə "Qeyrat" məbəsində edibin 1905-1907-ci illərdə "Poçt qutusu", "Usta Zeynal", "İranda hürryyətlər", "Qurbanlı bəy" hekayələrini ayrıca kitabçalar şəklində nəşr etdirib geniş oxucu kütləsinə çatdırmışdır. 1916-cı ildə çıxan "Nigarançılıq" kitabı ədəbi mühitdə böyük əks-səda doğurmuşdur.

Nasirlər ən çox ona müraciət edirdilər

Görkəmli yazıçının əsərlərinə nasirlər tərəfindən daha çox müraciətlər olurdu. Səbəbi isə ilk növbədə onun yaradıcılığında millilik, yüksək vətəndaşlıq, tipiklik, ideallıq, sadəlik kimi xüsusiyyətlərinin qabarıq ifadə olunması idi. Bu kiçik kitablarda xalq heyatına bağlılıq, ibrətəməli ideya-məzmun, milli kolorit, nağılları dil və üslub Cəlil Məmmədquluzadənin geniş oxucu kütləsinə tanıdıcı məşhurlaşdırmışdır.

1920-1930-cu illərdə yazıçının əsərlərinə maraq daha da artmışdır. Təkcə 1925-ci ildə edibin "Bağqal məşədi Rəhim", "Molla Fərzəli", "Seir bülbülləri", "Konsulun arvadı" hekayələri kiçik kitabçalar şəklində çap olunub yayılmışdır. "Bəlkə də qayırdılar" toplusu 1927-1928-ci illərdə əvvəlcə əski əlifba, sonra isə latın qrafikası ilə nəşr edilmişdir. 1925-ci və 1929-cu illərdə "Ölümlər" tragikomediya isə dəfə çap edilmişdir. Bunlara hərəmisi görkəmli ədibin sağlığında nəşr olunmuşdur.

Akademik İsa Həbibbəyli yazır: "Cəlil Məmmədquluzadənin vəfatından sonra böyük ədibin əsərlərinin nəşri bir neçə mərhələdə heyatə keçirilmişdir. Birinci mərhələ Mirzə Cəlilin dünyasını dəyişdiyi 1932-ci ildən Azərbaycanın müstəqilliyi ərəfəsinə qədərki böyük bir dövrü əhatə edir. Həmin mərhələdə C.Məmmədquluzadənin əsərlərinin toplanması istiqamətində ardıcıl və səmərəli iş aparılmış, yazıçının əsərləri sistemli şəkildə tərtib edilərək nəşr olunmuşdur". O dövrdə ədibin əsərlərinin ayrı-ayrı nəşrlərinə müqəddimələr yazılmış, kitablara qeyd və izahlar əlavə olunmuşdur. Bu da həmin nəşrlərin elmi xarakter daşmasını səciyləndirmişdir. Bu cəhətdən tanınmış ədəbiyyatşünaslar Həbibulla Səmədzadə və Əziz Mirhəmədovun xidmətləri yüksək qiymətə layiqdir. Görkəmli ədəbiyyatşünas Əziz Şərifin fədakar tərcüməçilik fəaliyyəti sayəsində ədibin rus dilində Bakıda və Moskvada seçilmiş əsərləri çap edilmişdir.

Mirzəcəllilşünaslığa sanballı töhfələr

H.Səmədzadə "Danabaş kəndinin əhvalatları" povestinin və "Dəli yığıncağı" tragikomediya-sının əlyazmalarını edib 1936-1938-ci illər-

"Ey mənim hörmətli oxucularım!.. Mən bu sözləri ondan ötrü yazmıram ki, siz oxuyandan sonra məcmuəni qoyasınız kənara və bu sözləri yaddan çıxarasınız! Mən bu sözləri yazıram ki, siz oxuyub fikrə gedəsiniz. Mən bu sözləri yazıram ki, fikir edəsiniz..."

Cəlil MƏMMƏDQULUZADƏ

də ayrı-ayrı kitablar şəklində çap etdirmişdir. Daha sonra ədibin "Əsərləri"nin iki cildi nəşr olunur. 1947-ci ildə Əziz Mirhəmədovla birlikdə "Əsərləri"nin üçüncü cildi hazırlanır. Ə.Mirhəmədov sonra Turan Həsənzadə ilə birlikdə böyük ustadin altıncı dördüncü nəşrə hazırlayıb tamamlayır.

Görkəmli ədəbiyyatşünas Mir Cəlal Paşayev Cəlil Məmmədquluzadənin zəngin irsi, çoxşəxli fəaliyyətinin tədqiqi və nəşri sahəsində müstəsna xidmətləri vardır. Akademi Mirzə İbrahimovun ədibin əsərlərinin üçüncü illərində yazdığı müqəddimə satirik yazıçının mükməml elmi-ədəbi portretini sayılmağa layiqdir. Sabirşünas kimi tanınmış AMEA-nın müxbir üzvü Abbas Zəmanovun mirzəcəllilşünaslıq sahəsində gördüyü işlər xüsusi vurğulanmalıdır.

1986-1991-ci illərdə ədibin məlumd əsərləri üzə çıxarılmışdır. Akademi İsa Həbibbəylinin axtarışları sayəsində yazıçının dördpərəldi "Ə" pırsı, "Oyunbazlar" və "Lənət" səhnəcikləri tapılıb ayrıca kitab halında nəşr olunmuşdur.

Əbədi yadigarlar

Cəlil Məmmədquluzadə irsinin tədqiqi və nəşri məsələsinə yeni maraq 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin sərəncamı ilə ədibin 125 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində qeyd olunmasından sonra ciddi surətdə artmağa başlamışdır. Ə.Mirhəmədovun redaktorluğu ilə hazırlanan "Molla Nəsrəddin" jurnalının faksimile çapının birinci və ikinci cildlərinin latın qrafikası ilə nəfis nəşri böyük elmi-ədəbi əhəmiyyət kəsb etmişdir. 2004-cü ildə onun dördcildli külliyyatı çap edilmişdir. Bu çoxcildliyin "On söz"ün müəllifi akademik İsa Həbibbəyildir.

Oxuculara təqdim edilən bu kitablarda heyatə göz açan gündən "dünyanı qaranlıq görən" böyük yazıçının keçdiyi şərtlər, mübarizələrə dolu əzəbli yollar, onun çoxşəxli yaradıcılıq fəaliyyəti bərədə, dünya ədəbiyyatı xəzinəsinə bəxş etdiyi nadir incilər öz əksini tapmışdır. Bu nəşrlərə salınmış tənqidi məqalələr, oçerklər, felyetonlar, avtobiografik məktublar, xatirə qiymətli ədəbi yadigarlardır.

İradə ƏLİYEVƏ, "Azərbaycan"

● Film

"Qəm pəncərəsi": nadanlığın ifşası

1986-cı ildə çəkilən ikihissəli "Qəm pəncərəsi" filmi Cəlil Məmmədquluzadənin xatirəsinə ithaf olunmuşdu. Film "Danabaş kəndinin əhvalatları" və "Danabaş kəndinin məktəbi" əsərlərinin motivləri əsasında lentə alınmış və bu ekran əsərində görkəmli ədib, yazıçı, dramaturquq uşaqlıq illəri ilə bağlı hadisələr əks olunmuşdur.

Mirzə Cəlil haqqında filmde qəm pəncərəsindən boylanın uşağın ön plana çəkilməsi millətin gələcəyi üçün nigrançılığı göstərir. Filmin ssenari müəllifi və quruluşçu rejissoru Anar, rejissoru Rafiq Dadaşovdur. Rollarda Həsənağa Turabov, Elmira Şabanova, Nəsimə Zeynalova, Səyavuş Aslan, Həsən Məmmədov və başqaları çəkilmişlər. Film əsasən Cəfər Cabbarlı adına kinostudiyasının pavilyonunda, Bakının Dığah kəndində, İçərişəhərdə, təbiət çəkilişləri isə əsasən Şamaxının Zərat kəndində, Qobustanda, Qaraçı kəndində, Lahıcda ekranlaşdırılmışdır.

"...Yolayrıcında iki uşağın biri məktəbə, digəri isə nadanlığa gedir. Həmin səhnə Mərzədədə lentə alınmışdır. İnsanların toplaşub "Xudaya, bizə yağış yetir" - deyərək dua etməsi, İsgəndirin məsəddə fransızca şeir deyib insanlardan ağıllarını tələb etməsi də, cahilliyin vəsiyyət aldığı zamanı tənqid edirdi. "Ə, niyə ağlamırsız?...". Kəndilərdən birinin "axı biz sən deyənə başa düşmürük" - deməsi ilə İsgəndirin cavab verməsi bir olur: "Bəs molla ərəbcə oxuyanda başa düşüb ağlayırsız?..."

Ədibin filmde göstərmək istədiyi əsas mətləb də bu idi: cahilliyin, nadanlığın ifşası!

"Azərbaycan"

● Hekayə

Sadıq kişinin on yaşında oğlu Məmmədovlənin gözlləri ağrıyırdı. Bir gün uşaq anasına dedi:

- Axı, Kərbəlayı Qasımın oğlu Əhməd də gözlləri ağrıyırdı. Dünən Əhmədnən arxın kənarında oynuyurdun. Əhməd burun qanadan otnan burununu qanadı. Elə burundan bir az qan axan kimi, Əhmədnin gözlləri yaxşı oldu.

- Bala, get sən də burununu qanat! - anası Məmmədovliyə dedi.

Məmmədovli gətirdi, otların içindən haman tikanlı otu tapdı, sol əli ilə otu soxdu burununu deşiklərdə, sağ əli ilə yumruğunu düyüb vurdurdu sol əlinin altından və Məmmədovlənin burundan qan başladı axmağa.

Yarım saat qədərincə qan axdı. Məmmədovli barmaqları ilə burununu deşiklərini tutdu ki, bəlkə qan kəsilsə, amma qan kəsilmək bilmədi. Axırı anasını çağırdı. Anası dənxi qanın kəsilməyinə bir çarə tapmadı.

Bu heyndə Sadıq kişi öləndə ot səbətli bazarndan evə ot gətirdi. Övrot üzünü tutdu Sadıq kişiyo:

- A kişi, göz gör, Məmmədovlənin burununu qanına nə çarə eliyirik-kəsilmir, göz bəlkə sən bir çarə tapasan.

Sadıq kişi oğlunun yanına yetişi, sağ əlinin barmaqları ilə yapışdı Məmmədovlənin burununu ucundan və qoymadı qan axsın. Amma qan burununu içində şişib, gənə yol tapıb, başladı axmağa.

- A kişi, qaç bazara - övroti başlandı uca səslə Sadıq kişiyo deməyo.

- Qaç tez Usta Hüseynin yanına. Onun həkimlikdə sorıştı çoxdu. Tez qaç Usta Hüseynə de. Yoxsa uşağı qan aparar, evin yıxılar. Tez durma qaç və tez xəbər gətir.

Sadıq kişi öləndən qanı arxda yuyub, üz qoydu heyətdən çıxmağa.

Sadıq kişi o vaxt Usta Hüseynin dükənanı yetişi ki, usta bir müştərinin başını qırıxıb qurtarıb, qanadığı yerlərə pambıq düzdürdü.

Sadıq kişi dükənin qabağında durub salam verdi. Usta Hüseyn kişini görək onu müştə-

Dəllək

ri hesab etdi və qoltuq cibindən aynanı çıxardı tutdu Sadıq kişinin qabağına. Sadıq kişi aynanı alıb və gözllərini yumub bir salavat zikr etdi və aynanı əvvəl sağ çiyininin, sonra sol çiyininin qabağına aparıb tutdu üzünün müqabilində və gözllərini açıb sol əli ilə başladı qırmızı saqqalını tumarlaşmağa və bir dəfə də salavat çevirib, aynanı qayıtdı Usta Hüseynə və dedi:

- Ay Usta Hüseyn, bizim Məmmədovlənin burnu qanıyıb. Nə olac edirik qan kəsilmək bilmir. Arvad mənə yalvarca-yalvarca sənə yanına göndərib, bəlkə sən bir çarə tapasan.

Usta Hüseyn Sadıq kişidən aynanı alıb əvvəl ona təklif etdi ki, girsin dükəna və otursun səkinin üstündə. Sadıq kişi dükəna girib oturdan sonra Usta Hüseyn onun yavuguna yeriyib sağ əlini uzatdı və Sadıq kişinin bərkünü götürüb qovzadı yuxarı. Sadıq kişi altından-yuxarı baxırdı Usta Hüseynin üzünə. Usta başını bulaya-bulaya dedi:

- Ax, ax, vay, vay! Yazığım gəlir gününə, ay Sadıq kişi! Bilirməm sənə axırın nə günə qalacaq! Ay kişi, ya adını mənə qoy, xalq bilsin ki, sən müstəslən deyilsən, yoxsa əgər müsəlman olmaq istəyirsən, qırıl, bu müsəlmançılıq deyil ki, sən eliyirsən. Kişi, utanırsan başuvun tükünü bu

qədr uzadıb qıxdırmırsan? Hələ xəcalət çəkəməyib deyərsən ki, Məmmədovlənin burununu qanı kəsilmir? O Allahın qəzəbidir ki, sənı tutub. Yoxsa harda görəsən şeydir ki, burununu qanı kəsilməyər? Sənə tək müsəlmanlar bundan da artıq bulaya girirlər ocaqlar!

Bu sözləri deyər-deyər Usta Hüseyn balaca mis qaba soyuq su töktüb, Sadıq kişinin başını hər iki əlləri ilə ovurdu ki, tüklləri yumulsın. Sadıq kişi dinnəz-söyləməz oturub başını əymişdi aşağı. Usta Hüseyn əllərini ötkəllərinə silib götürdü ülgüci və başladı daşın üstə çəki bitləməyə və sonra bir neçə dəfə də qaşıya çəkib, Sadıq kişinin başını qırmağa məşğul oldu və Sadıq kişiyo belə moizə elədi:

- Sadıq ömi! Müsəlmanlığın şərtləri çox ağırdır. Az bir adam bu şərtlərin hamısını əmələ gətirə bilər. Məsələn, başı tükllü saxlamaq heç bilirsən ki, necə böyük günahların biridir? Əvvalə budur ki, başını vaxtıdan-vaxtına qıxdırmıyanın evində heç xeyir-bərəkət olmaz. İkinci budur ki, insana növbəvən bədbəxtliklər üz verir. Mən nəyə deyirsən and içim ki, oğlunun qanının kəsilməməyi möhz tənbehdir ki, xudavəndi-alam bu günahlardan qabağında sənə göndərib. Məndən sənə vəsiyyətlər! Bir də belə qəzlətlər elmə, yazıqsan, fəğirsən. Yoxsa bir özge cür bədbəxtlik üz verir, dənxi sonra peşimanlıq bir yərə çatmaz.

Usta Hüseyn Sadıq kişinin başını qırıxıb qurtardı. Sadıq kişi bərkünü qoydu başına, iki qopıq çıxardı uzatdı Usta Hüseynə və dedi:

- Usta, Allah atana rəhmət eləsin. Və usta Hüseyn pulu alıb cavab verdi: - Allah sənə də atana rəhmət eləsin Sadıq kişi üz qoydu evinə getməyo.

Həyəte girib Sadıq kişi gördü ki, oğlunun qanı çoxdan kəsilib. Məmmədovli bir uzun ağacdan at qayırdı minmişdi, həyəti o tərəfə çapırdı, bu tərəfə çapırdı və hərdən bir at kimi kışneyirdi.

Lağlağı 1906-cı il, 7 aprel

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq İqtisadiyyat Nazirliyinin Aparatında istismarda olan SERP proqram təminatına texniki dəstək xidmətlərinin satın alınması məqsədilə **açıq tender elan edir**

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecekdir:

- satınalma müqaviləsini bağlamaq səlahiyyəti olmalı;
- maliyyə durumu qənaətbəxş olmalı;
- texniki, maliyyə və işçi qüvvəsinə, idarəetmə sərişləsinə malik olmalı;
- vergilər və digər icbari ödənişlər üzrə vaxtı keçmiş öhdəlikləri olmamalıdır.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər 100 (yüz) manat iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu aşağıdakı ünvandan əldə edə bilərlər:

Bakı şəhəri, Ü.Hacıbəyli küçəsi, 84, Hökumət evi. Əlaqələndirici şəxs: Musayev Azad Əlibaba oğlu, tel: 493-88-67 (daxili nömrə: 22-82).

Bank rekvizitləri:
Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
Kod: 210005
VÖEN: 1401555071
M/h: AZ41NABZ01360100000000003944
SWIFT: CTREAZ22
Alan: İqtisadiyyat Nazirliyi
VÖEN:1700012751
Hesab: AZ82CTRE00000000000002098501
Ödənişin təyinatı mütləq yazılmalıdır!
Təyinatı: Tenderdə iştirak haqqı
İqtisadiyyat Nazirliyi, XHK 2098501, Bütçə səviyyəsinin kodu: 7, İqtisadi təsnifat: 142340
Ünvan: AZ1000, Bakı şəhəri, Ü.Hacıbəyli küçəsi, 84.
Hökumət evi
Telefon: 493-88-67.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- iddiaçının tam adını, hüquqi statusunu əks etdirən hüquqi sənədlərin (nizamnamə, dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə və ya reyestrden çıxarış və s.) surətləri;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilmə vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq orqanlardan arayış;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı gündən sonra ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə qalır);
- tender təklifi qiymətinin 1 faizi həcmində təklifin təminatı;
- xarici şirkətlər iştirak etdikdə onların Azərbaycanda nümayəndəliyinin olmasını təsdiq edən sənəd.

İddiaçı tenderin əsas şərtlər toplusunda göstərilən bütün maddələrə dəqiq əməl etməlidir.

Tenderdə iştirak etmək istəyən iddiaçılar yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 29 mart 2019-cu il saat 17:00-dək, tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlənmiş, ikiqat zərfdə, 08 aprel 2019-cu il saat 17:00-a qədər İqtisadiyyat Nazirliyinə (Ünvan: Bakı şəhəri, Ü.Hacıbəyli küçəsi, 84, Hökumət evi) təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmaqdan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təklif zərfləri 09 aprel 2019-cu il saat 12:00-da yuxarıda qeyd olunan ünvanda açılacaqdır.

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında istismarda olan kritik informasiya sistemlərinin vahid virtual infrastrukturda qurulması, kompüter, printer, şəbəkə avadanlıqları və proqram təminatlarının, habelə istifadədə olan texniki avadanlıqlara dair ehtiyat hissələrinin satın alınması ilə bağlı tender elanı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı aşağıdakı LOT-lar üzrə açıq tender keçirir:

- 1-ci LOT üzrə tenderin predmeti: istismarda olan kritik informasiya sistemlərinin (Baş mühasibat sistemi, Nağd pulun idarəetmə sistemi, Elektron statistik baza və analitik hesabatlıq sistemi, Portfel idarəetmə sistemi, Bank sertifikat xidmətləri mərkəzi) vahid virtual infrastrukturda qurulması;
  - 2-ci LOT üzrə tenderin predmeti: kompüter, printer, şəbəkə avadanlıqlarının və program təminatlarının satın alınması;
  - 3-cü LOT üzrə tenderin predmeti: istismarda olan kompüter avadanlıqları üçün ehtiyat hissələrinin satın alınması.
- Tender proseduru 10 aprel 2019-cu il tarixdə saat 15:00-da Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının inzibati binasında (Bakı şəhəri, R.Behbudov küçəsi, 90) keçiriləcəkdir.
- Tenderdə iştirak etmək üçün iddiaçı aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidir:
- tenderdə iştirak üçün yazılı müraciət;
  - iddiaçının hüquqi statusunu əks etdirən hüquqi sənədlərin (nizamnamə, dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə və ya reyestrden çıxarış və s.) notarial qaydada təsdiq edilmiş surətləri;
  - tender təklifini və satınalma müqaviləsini imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd;
  - tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi haqqında bank arayışı;
  - iddiaçının son 1 (bir) ildəki maliyyə vəziyyəti barədə bank arayışı;
  - Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilmə vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq dövlət orqanlarından arayış (xarici iddiaçılar tərəfindən məlumat);
  - iki nüsxədə (əsl və surəti) Azərbaycan dilində tender təklifi (tender təklifi 23 may 2019-cu il tarixdə qüvvədə olmalıdır);
  - tender təklifi qiymətinin 1 (bir) faiz məbləğində bank təminatı (əsas şərtlər toplusuna əlavə edilən formada);
  - Bakı şəhərində servis xidmətinin mövcudluğunu təsdiq edən məlumat (2-ci və 3-cü LOT-lar üzrə iştirak edən iddiaçıların üçün);
  - iddiaçının müvafiq sahə üzrə ən azı iki illik iş təcrübəsini əks etdirən məlumatlar (korporativ müştərilərin adı, ünvanı, əlaqə telefonu);
  - əsas şərtlər toplusunda nəzərdə tutulmuş digər məlumatlar və sənədlər.

İddiaçı tender təklifini və tender təklifinin bank təminatını 09 aprel 2019-cu il saat 18:00-a qədər möhürlənmiş, imzalanmış, yazılı surətdə ikiqat zərfdə, digər tələb olunan sənədləri isə ən gec 29 mart 2019-cu il saat 18:00-a qədər möhürlənmiş, imzalanmış, yazılı surətdə bağlı zərfdə Mərkəzi Bankın Bakı şəhəri, R.Behbudov küçəsi, 90 ünvanında yerləşən inzibati binasında əlaqələndirici şəxsə təqdim etməlidir. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər və sənədlər açılmadan geri qaytarılacaq və iddiaçı tenderə buraxılmayacaqdır.

İddiaçılar tenderdə iştirak haqqı kimi Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının aşağıdakı hesabına hər bir LOT üzrə 250 (iki yüz əlli) manat məbləğində vəsait köçürməlidir:

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı
Hesab № AZ25NABZ0170119000000001944
M/h: AZ74NABZ0145170000000001944
Kod: 501004
VÖEN: 9900071001.

Xarici iddiaçılar iştirak haqqını ödəniş gününə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının rəsmi məzənnəsi ilə ABŞ dollarında aşağıda göstərilmiş hesaba ödəyə bilərlər: Correspondent Bank: FRNYUS33, Federal Reserve Bank of New York, corr. account number: 021088221 AZER, account № AZ25NABZ0170119000000001944.

Satınalmaya başlanma vaxtı: satınalma müqaviləsi imzalandığı gündən.

Malların təchizatı və işlərin görülməsi müddəti:

- 1-ci LOT üzrə: satınalma müqaviləsi imzalandığı gündən ən gec 6 (altı) ay ərzində.
- 2-ci LOT üzrə: satınalma müqaviləsi imzalandığı gündən ən gec 45 (qırx beş) bank günü ərzində.
- 3-cü LOT üzrə: sifarişçinin sifarişində əsasında 1 (bir) il ərzində.

Qiymətləndirmə meyarları: qiymət və texniki amillər.

Tenderdə iştirak etmək istəyən hər bir şəxs iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank arayışını təqdim edərək Mərkəzi Bankın Bakı şəhəri, R.Behbudov küçəsi, 90 ünvanında yerləşən inzibati binasından hər bir LOT üzrə Azərbaycan dilində tərtib edilmiş tenderin əsas şərtlər toplusunu əldə edə bilər. Tenderin əlaqələndirici şəxsi: Elman Muradov (informasiya texnologiyaları departamentinin rəhbəri). Telefon: 493-11-22 (499), faks: 493-55-41, elektron poçt ünvanı: elman_muradov@cbar.az.

Tender komissiyası

Beynəlxalq aləm

ABŞ Senatı Rusiyaya qarşı yeni sanksiyalar hazırlayır

Senatorlar Lindsey Orem və Bob Menendes rəsmən Rusiyaya qarşı yeni sanksiyalar haqqında qanun layihəsini baxılmaq üçün Senatə təqdim etmişlər. Layihə enerjiyə və bank sektoruna qarşı sərt məhdudiyyətləri nəzərdə tutur.

layihələrinə şamil oluna bilər. Rusiya banklarına qarşı da məhdudiyyətlərin tətbiqi nəzərdə tutulur.

Kerç boğazında baş vermiş hadisəyə görə fərdi sanksiyalar nəzərdə tutulmuşdur. Söhbət Ukrayna gəmilərinin saxlanmasıdır. İştirak etmiş Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin 24 əməkdaşından gədir. Rusiyanın gəmiqıçarıları da sanksiyalar tətbiq oluna bilər.

Əvvəllər xəbər verildiyi kimi, Prezident Vladimir Putinlə əlaqədə olan fiziki şəxslər üçün sanksiyalar hazırlanmışdır.

Türkiyədə 52 terrorçu saxlandı

Türkiyə polisi ölkənin qərbində yerləşən Bursa vilayətində İŞİD terrorçu qruplaşması ilə əlaqədə şübhəli bilinə 52 suriyalı saxlamaq üçün əməliyyat keçirmişdir. Bu barədə NTV telekanalı xəbər verir.

Əməliyyat beş ünvanda keçirilmişdir. Saxlanılan yerli polis idarəsində dindirilir. Suriyada silahlı münəcişə 2011-ci ildən bəri davam edir. 2017-ci ilin axırında Suriya və İraqda İŞİD-in məğlubiyyəyə uğradıldığı elan edilmişdir. Suriyanın bəzi rayonlarının terrorçulardan təmizlənməsi işi davam edir. Hazırda siyasi tənzimləmə, ölkənin bərpası və qaçqınların qayıtması məsələləri ön plana çıxır.

İranda hərbiçilər terror hücumuna məruz qaldı

İranda cənub-şərqində, Sistan və Belucistan əyalətində İslam İnqilab Qvardiyasının 14 hərbi qulluqçusu həlak olmuşdur. Bu barədə İRNA agentliyi xəbər verir.

Məlumatla görə, intiharçı-terrorçunun idarə etdiyi minialanmış avtomobil qvardiyanın tərkibində olan “Qüds” xüsusi təyinatlı bölmənin əsgərlərini daşıyan avtobusa çırpılmışdır. Hadisəyə görə məsuliyyəti “Ceyş əl-Əfdl” qruplaşması üzərindədir.

nə götürmüşdür. İran Prezidenti Həsən Ruhani bildirmişdir ki, “bu cür cinayətlər və qorxaq hərəkətlər böyük İran xalqının iradəsinə təsir göstərməyəcək və onlar seçdikləri yolu davam etdirəcəklər”.

Terror aktı nəticəsində həlak olanların xatirəsinə əhatə olunan Sistan və Belucistan əyalətinin hakimiyyət orqanları üçgünlük mətəm elan etmişdir.

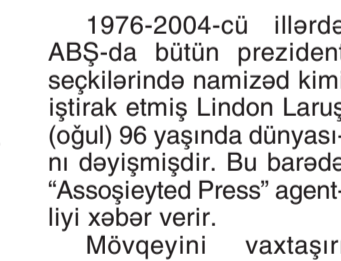
Niger çayında 45 nəfər batdı

Benin dövlətindən olan ticarətçiləri daşıyan gəmi Niger çayında qəzaya uğramışdır. Nəticədə 45 nəfər həlak olmuşdur. 65 sərnişin xilas edilmişdir.

Yerli KİV-in xəbərinə görə, itkin düşənlər var. Lakin onların dəqiq sayı hələ ki bilinmir.

Qəzaya səbəb kimi gəminin həddən artıq yüklənməsi bildirilir. Bundan əlavə, qəza zamanı çayda güclü külək əsirdi.

ABŞ prezidentliyinə əbədi namizəd vəfat etdi

1976-2004-cü illərdə ABŞ-da bütün prezident seçkilərində namizəd kimi iştirak etmiş Lindon Laruş (oğul) 96 yaşında dünyasını dəyişmişdir. Bu barədə “Assosiyated Press” agentliyi xəbər verir.

Mövqeyini vaxtaşırı dəyişən Laruş müxtəlif siyasi qüvvələrdən namizəd göstərilirdi. O, 1990-cı ildə Virciniya ştatında Konqress seçilməyə cəhd etmişdi. 1992-ci ildə demir barmalıqlar arasında olarkən prezident seçkilərdə iştirak etmişdir. O, vergidən yayındığına görə 15 il iş əsasında, al-

ti ildən sonra azadlığa buraxılmışdır.

Laruş konspiroloji nəzəriyyələrinin tərəfdarı idi: o, adamları QİCS-in yayılmasına Beynəlxalq Valyuta Fondunun günahtar olmasına, ABŞ-ın dövlət katibi Henri Kissincerin SSRİ-nin xeyrinə casusluq etməsinə, Böyük Britaniya kraliçasının isə dünyada narkotik maddələr ticarətində əli olmasına inanırdı.

Laruşun seçki komitəsi əbədi namizədin ölümünü təsdiqləmişdir. O, nekrologda “filosof, alim, şair və dövlət xadimi” adlandırılır.

Cəfər Cabbarlı irsi öyrənilir

Dramaturqun bu vaxtadək naməlum qalan “Kazım bəy” romanı və məktubları ilk dəfə kitab halında nəşr ediləcək

Prezident İlham Əliyevin görkəmli dramaturq Cəfər Cabbarlının anadan olmasının 120 illiyinin qeyd edilməsi haqqında 17 dekabr 2018-ci il tarixli sərəncamına əsasən Milli Elmlər Akademiyasında bir çox tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün ciddi hazırlıq işləri aparılır. Bu münasibətlə akademiyanın Humanitar və İctimai elmlər bölmələrinin əhatə etdiyi elmi-tədqiqat institutları Cəfər Cabbarlının ev-muzeyi ilə birlikdə respublika miqyasında elmi konfrans keçirəcək.

lignini əks etdirən sərgi nümayiş etdiriləcək.

Milli Elmlər Akademiyasının Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat və Nəsimi adına Dilçilik, Memarlıq və İncəsənət, Fəlsəfə və Tarix institutlarında, Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində, Hüseyin Cavidin ev-muzeyində də elmi konfranslar və elmi sessiyalar, sərgilər təşkil olunacaq.

Cəfər Cabbarlının bu vaxtadək naməlum qalan “Kazım bəy” adlı romanı və

məktubları ilk dəfə kitab halında nəşr ediləcək. Bu əsərləri filologiya elmləri doktoru, professor Asif Rüstəmli aşkar edib.

Əlyazmalar İnstitutunda isə Cəfər Cabbarlının şəxsi arxivini rəqəmsallaşdırılır. Böyük yazıçının şəxsi arxivində 2 mindən çox sənəd var. Milli Elmlər Akademiyasının alimləri ölkə miqyasında keçiriləcək tədbirlərdə də yaxından iştirak edəcəklər.

R.BAXŞƏLİYEV,
“Azərbaycan”

“Azercell” şirkəti “Qış Məktəbi” layihəsində SABAH tələbələrinə dəstək oldu

Azərbaycanda gənclərin peşəkar və fərdi inkişafına daim dəstək olan, Korporativ Sosial Məsuliyyət strategiyasında təhsilin inkişafına töhfə verən “Azercell Telekom” MMC, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi SABAH qrupları Karyera Akademiyası proqramı çərçivəsində daha bir layihəyə dəstək verdi. Belə ki, 12-14 fevral tarixlərində Qubada təşkil edilmiş SABAH Karyera Qış Məktəbində “Azercell” şirkətinin əməkdaşları tələbələrə təlimlər keçib, bilik və təcrübələrini onlarla bölüşüblər. “Azercell” Akademiyasının peşəkar təlimçiləri Vahida Orucova, Sevinc Teymurova və Ceyhun Süleymanov “Təqdimat Bacarıqları” və “Karyera brendini yarat” mövzusunda təşkil olunmuş master-klasdə tələbələr qarşısına çıxış

ediblər. İki gün davam edən təlimin sonunda iştirakçılara sertifikatlar təqdim edildi. Onu da bildirdik ki, “Azercell” əməkdaşları 2017 və 2018-ci illərdə təşkil olunan SABAH Karyera “Qış Məktəbi” layihəsində həmçinin fəal iştirak ediblər. Ötən illərdə olduğu kimi, bu il də təlimlərdə əsas istiqamət karyera quruculuğu üzrə fundamental bacarıqların inkişafı olub.

Qeyd edək ki, 2017-ci ildə Təhsil Nazirliyi SABAH qrupları və “Azercell Telekom” MMC arasında memorandum imzalanıb. Memorandumda əsasən, “Azercell” şirkəti tərəfindən təşkil edilən Tələbə Təqəddü Proqramı və Təcrübə Proqramı çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin

SABAH qrupları tələbələri üçün hər il xüsusi yerlər ayrılır. Belə ki, Tələbə Təqəddü Proqramının 2019-cu il üzrə 25 qalibindən 9-u mehaz SABAH qruplarının tələbələri olub. Qaliblər ali təhsillərinin sonunadək “Azercell”dən 200 manat məbləğində aylıq təqaüd almaqla yanaşı, telekommunikasiya sahəsi haqda biliklərini artırmaq, şirkətin korporativ tədbirlərinə dəvət almaq, müxtəlif təlimlərdə, məlumat sessiyalarında və kurslarda iştirak etmək imkanı əldə edəcəklər. Əlavə olaraq son 2 ildə 25 SABAH tələbəsi “Azercell”in Tələbə Təcrübə Proqramı çərçivəsində təcrübə keçmək imkanı malik olmuşdur. Onlardan biri artıq “Azercell” ailəsinə belə qoşulub.

“Azərbaycan”

B İ L D İ R İ Ş

“Azərbaycan” qəzetinin 5, 12 dekabr 2018-ci, 17 yanvar və 2 fevral 2019-cu il tarixli nömrələrində “Azərsu” ASC-nin daxili vəsaiti hesabına “Yuyucu və təmizləyici” vasitələrinin satın alınması məqsədilə dərc edilmiş tenderlərin yetersay olmadığından tender təkliflərinin və təklif təminatlarının qəbulu vaxtı **25 fevral 2019-cu il saat 16:00-a**, təkliflərin açılışı isə **26 fevral 2019-cu il saat 16:00-a** dəyişdirilmişdir.

Əlaqələndirici şəxs: Təchizat və satınalmaların idarə olunması departamentinin satınalmaların təşkili şöbəsinin mühəndisi Hikmət Qasimov
(hikmat.qasimov@azersu.az +994124314767(2249)).

Tender komissiyası

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti “Bakı Şəhər İşığı” Elektrik Şəbəkə müəssisəsi açıq tender elan edir

Təkrar

Tender iştirakçılarında təklif edilir ki, “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq aşağıda göstərilən LOT-lar üzrə tender təkliflərini imzalayıb möhürlənmiş, ikiqat zərflərdə yazılı təqdim etsinlər. İddiaçılar öz tender təkliflərində bütün vergi və rüsumları nəzərə almalıdır.

LOT-1: “Philips” markalı mal-materialların və digər idxal məmulatlarının alınması
LOT-2: “Osram” markalı mal-materialların və digər idxal məmulatlarının alınması

Tender iştirakçılarının ixtisas göstəricilərinin müqayisəsi zamanı “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 6.2 maddəsində göstərilən meyarlara üstünlük veriləcək. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər hər LOT üçün 100 manat məbləğində iştirak haqqını sifarişçinin bankdakı hesablaşma hesabına köçürdükdən sonra göstərilmiş ünvanı tenderin əsas şərtlər toplusunu ala bilərlər. Tenderin əsas şərtlər toplusu Azərbaycan dilində tərtib edilmişdir.

İştirak haqqı aşağıdakı hesaba köçürülməlidir:

Təşkilat: “Bakı Şəhər İşığı” Elektrik Şəbəkə müəssisəsi
Beynəlxalq Bankın Yasamal filialı
Kod: 805562
VÖEN: 9900001881
M/h: AZ03NABZ0135010000000002944
SWIFT BIK IBAZAZ2X
H/h: AZ93IBAZ38010019449667485216
VÖEN: 9900013961

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
Tenderdə iştirak etmək istəyənlər 05.03.2019-cu il tarixdə saat 17:00-dək aşağıdakı sənədləri Tender komissiyasına təqdim etməlidirlər (tender təklifi və təklifin təminatı 1 faiz bank zəmanəti istisna olmaqla). Göstərilən vaxtdan gec təqdim edilən sənədlər qəbul edilməyəcək.

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rəkvizitləri;
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair öhdəliklərin olub-olmaması barədə arayışlar;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanı tərəfindən təsdiq edilmiş maliyyə hesabatları;
- analoji işlərin yerinə yetirilməsinə dair iddiaçının potensial imkanları haqqında məlumat;
- göstərilən işlərin yerinə yetirilməsi üçün FHN tərəfindən verilmiş razılıq (lisenziya) sənədi;
- tender təklifi zərflərin açıldığı gündən sonra azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır;
- tender təklifinə onun ümumi dəyərinin 1 faizi məbləğində bank zəmanəti ilə təminat verilməlidir. Həmin təminat zərflərin açıldığı gündən sonra azı 60 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır.

İddiaçılar LOT-lar üzrə tender təkliflərini 14.03.2019-cu il saat 17:00-a qədər aşağıda göstərilən ünvanı təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Tender proseduru 18.03.2019-cu il saat 16:00-da “Bakı Şəhər İşığı” Elektrik Şəbəkə müəssisəsinin binasında (Binəqədi rayonu, Biləcəri qəsəbəsi, Y.Hüseynov, 45) keçiriləcəkdir.

Tenderlə əlaqədar məlumat almaq üçün iştirakçılara əlaqələndirici şəxsə müraciət edə bilərlər.

Əlaqələndirici şəxs: Samir Həsənov
Telefon: (012) 440 11 49

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq aşağıdakı LOT-lar üzrə açıq tender elan edir

Təkrar

LOT 1: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Mərkəzi ofisinin və regional ərazi idarələrinin inzibati binalarında quraşdırılmış yanğınsöndürmə qurğularına, sistem və avadanlıqlarına texniki xidmət və odadavamlı məhlulun alınaraq vurulması işlərinin satın alınması;

LOT 2: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Mərkəzi ofisinin və regional ərazi idarələrinin inzibati binalarında istismar olunan istismar-soyutma-havalandırma, su-kanal sistem və avadanlıqlarına texniki xidmət və müvafiq sahəyə uyğun zəruri avadanlıq, iş və mal-materialların satın alınması;

LOT 3: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Mərkəzi ofisinin və regional ərazi idarələrinin inzibati binalarında quraşdırılmış elektrik avadanlıqlarına texniki, habelə kabellərin izolyasiya müqavimətini ölçülməsi və ildirnmötürücülərin yoxlanılması xidmətlərinin və elektrik mallarının və meişət avadanlıqlarının satın alınması;

LOT 4: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Bakı şəhəri, Rəşid Behbudov küçəsi, 90 ünvanında yerləşən əsas inzibati binasında 550 kVA-ıq generator qurğusunun təchizatı və quraşdırılması işlərinin satın alınması;

LOT 5: Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına məxsus nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmətin satın alınması.

Tender proseduru 28 mart 2019-cu il tarixdə saat 15:00-da Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının inzibati binasında (Bakı şəhəri, Rəşid Behbudov küçəsi, 90) keçiriləcəkdir.

Tenderdə iştirak etmək üçün iddiaçı aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidir: - tenderdə iştirak üçün arızə (iştirak ediləcək satınalma predmeti dəqiq göstərilməklə);

- iddiaçının hüquqi statusunu əks etdirən hüquqi sənədlərin (nizamnamə, dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə və ya hüquqi şəxslərin dövlət reyestrindən çıxarış) notariat qaydasında təsdiq edilmiş surətləri;
- tender təklifini və satınalma müqaviləsini imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi haqqında bank arayışı;
- iki nüsxə (əsl və surət) Azərbaycan dilində tender təklifi (tender təklifi 10 may 2019-cu il tarixədək qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifinin qiymətinin 1 (bir) faizi məbləğində bank təminatı (tenderin əsas şərtlər toplusuna əlavə edilən bank qərantıyası formasında);
- iddiaçının son 1 (bir) ildəki maliyyə vəziyyəti barədə bank arayışı;
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi üzrə vaxtı keçmiş öhdəliklərinin olub-olmaması barədə dövlət orqanından arayış;
- tenderin əsas şərtlər toplusunda iddiaçının ixtisası uyğunluğuna dair tələb olunan digər məlumat.

İddiaçı tender təklifini və tender təklifinin bank təminatını 27 mart 2019-cu il saat 18:00-a qədər möhürlənmiş, imzalanmış, yazılı surətdə, ikiqat zərfdə,

digər tələb olunan sənədləri isə ən gec 11 mart 2019-cu il saat 18:00-a qədər möhürlənmiş, imzalanmış, yazılı surətdə bağlı zərfdə Mərkəzi Bankın Bakı şəhəri, Rəşid Behbudov küçəsi, 90 ünvanında yerləşən inzibati binasına təqdim etməlidir. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər və sənədlər açılmadan geri qaytarılacaq və iddiaçı tenderə buraxılmayacaqdır.

İddiaçılar tenderdə iştirak haqqı kimi Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının aşağıdakı hesabına hər bir iştirak etdiyi LOT üzrə 80 (səksən) manat məbləğində vəsait köçürməlidir:

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı
Kod: 501004, VÖEN: 9900071001
Hesab: AZ25NABZ01701190000000001944
Müxbir hesab: AZ74NABZ0145170000000001944
SWIFT BIK: NABZAZCC

Mərkəzi Bankın Ödəniş sistemləri və hesablaşmalar departamenti.
Satınalmaya başlanma vaxtı:

LOT 1: Texniki xidmət 01.10.2019-cu il tarixdən, digər iş və mal-materialların satın alınması tenderin əsas şərtlər toplusuna uyğun olaraq;

LOT 2: Texniki xidmət 17.04.2019-cu il tarixdən, digər iş və mal-materialların satın alınması tenderin əsas şərtlər toplusuna uyğun olaraq;

LOT 3: Texniki xidmət 01.07.2019-cu il tarixdən, digər iş və mal-materialların satın alınması tenderin əsas şərtlər toplusuna uyğun olaraq;

LOT 4: Satınalma müqaviləsi imzalandığı gündən;
LOT 5: 02.05.2019-cu il tarixdən.

Mallarnın təchizatı və işlərin görülməsi müddəti:

LOT 1, LOT 2 və LOT 3: Texniki xidmət dövrü olaraq 1 il müddətində, digər iş və mal-materialların satın alınması tenderin əsas şərtlər toplusuna uyğun olaraq;

LOT 4: Satınalma müqaviləsi imzalandığı gündən 50 (əlli) təqvim günü müddətində;

LOT 5: Dövrü olaraq 1 il müddətində.

Qiymətləndirmə meyarları:
LOT 1, LOT 2, LOT 3 və LOT 5: qiymət və texniki amillər (iş təcrübəsi, əməkdaşların peşəkarlığı və maddi-texniki baza);

LOT 4: Qiymət amili və zəmanət şərtləri.

Tenderdə iştirak etmək istəyən iddiaçı şirkətlər iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank arayışını təqdim edərək Mərkəzi Bankın Bakı şəhəri, Rəşid Behbudov küçəsi, 90 ünvanında yerləşən inzibati binasından Azərbaycan dilində tərtib edilmiş tenderin əsas şərtlər toplusunu əldə edə bilərlər. Əlaqələndirici şəxslər:

Elvin Şirdanov (Hüquq departamenti), telefon: 493-11-22 (dax. tel.: 428)
Ceyhun Səməndov (İnzibati departament), telefon: 493-11-22 (dax. tel.: 599).

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi “Azərpoçt” MMC üzrə poçt şöbəsi binalarının cari təmiri və inzibati binalarda “Kombi” istilik sistemlərinin quraşdırılması ilə bağlı açıq tender elan edir

Təkrar

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi “Azərpoçt” MMC üzrə poçt şöbəsi binalarının cari təmiri və inzibati binalarda “Kombi” istilik sistemlərinin quraşdırılması işlərinin yerinə yetirilməsi layihəsinə başlamışdır.

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi “Azərpoçt” MMC bu layihəni həyata keçirmək üçün qanunvericiliklə qadağan olunmamış şirkətləri tenderdə iştirak etməyə dəvət edir.

Tender 2 LOT üzrə keçirilir.
LOT 1: “Azərpoçt” MMC üzrə poçt şöbəsi binalarının cari təmiri;
LOT 2: İnzibati binalarda “Kombi” istilik sistemlərinin quraşdırılması.

Tenderdə iştirak etmək üçün iddiaçıların qeydiyyatı və ilkin sənədlərin təqdim edilməsi 07 mart 2019-cu il saat 17:00-a qədər aparılır.

İddiaçının təklifləri (1 nüsxə əsl, 1 nüsxə surət) Tender komissiyası tərəfindən 18 mart 2019-cu il saat 17:00-a qədər Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72 ünvanındakı binanın 3-cü mərtəbəsində “Azərpoçt” MMC-nin Əsas vəsaitlərin idarə olunması şöbəsində qəbul olunur. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçılar tenderə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər: - Tenderdə iştirak etmək haqqında müraciət;

- Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- İddiaçının tender təklifi;

- İddiaçının tender təklifinin bank təminatı (zərflər açıldığı gündən 60 bank günü müqayisə edilən və təklifin qiymətinin ən azı 1 (bir) faizini təşkil etməlidir);

- Vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin olub-olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial müdafiə orqanlarından arayış;

- İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında maliyyə hesabatı;

- İddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;

- Tender təklifini və müqaviləni imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd (vəzifəyə təyin edilməsi barədə əmr və ya müvafiq səlahiyyətin verilməsi barədə etibarnamə) iddiaçı tərəfindən möhürlənmiş təsdiq edilmiş surəti;

- İddiaçının ilkin qeydiyyatı sənədlərini müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surətləri (iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərilməklə), ünvan və bank rəkvizitləri;

- İddiaçının analoji iş təcrübəsini təsdiq edən sənədlər;

- Tenderin əsas şərtlər toplusunda müqayisə edilmiş digər sənədlər;

- İddiaçı təqdim edəcəyi malların (işlərin və xidmətlərin) keyfiyyətini təsdiqləyən hər hansı digər məlumatları da təqdim edə bilər;

- İddiaçılar konsorsium yaratmaqla tenderdə iştirak etmək istəyirsə, konsorsium barədə müqavilə və ya razılaşma, eləcə də

konsorsium iştirakçısı olan bütün şirkətlər barədə yuxarıda göstərilən zəruri sənədləri (məlumatları) təqdim etməlidirlər.

Azərbaycan Respublikasından olan iddiaçıların tenderə təqdim edəcəkləri bütün sənədlər Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində tərtib olunmalıdır. Xarici ölkələrdən olan iddiaçılar isə təmsil olunduqları dövlətin dilində hazırladıqları mətnlə birlikdə həmin mətnin Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş, müvafiq qaydada təsdiq edilmiş nüsxəsini mütləq əlavə etməlidirlər. Mətnlər arasında fərqlər qəbul edilərsə, üstünlük Azərbaycan dilində tərtib edilmiş mətnə verilməlidir.

İddiaçıların tender təkliflərini 2 (iki) nüsxədə (əsl və surət) təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təkliflərinin əsl və surəti arasında fərqlər olduqda üstünlük “Əsl” sözü yazılmış nüsxəyə verilməlidir.

Hər bir iddiaçı tenderdə iştirak haqqı kimi: I LOT üzrə - 300 manat II LOT üzrə - 300 manat

məbləğində pul vəsaitini aşağıdakı bank hesabına köçürməlidir:

“Azərpoçt” MMC,
Kod: 690001,
M/H: AZ76NABZ0135010000000009444

VÖEN: 9900037711
S.W.I.F.T: AZPOAZ 22

“Azərpoçt” MMC
VÖEN: 9900037711

Hesablaşma hesabı: AZ46AZPO99995381000420000094

İştirak haqqı hər LOT üzrə ayrı-ayrılıqda ödənməlidir.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Ödəniş haqqında sənəd qeydiyyat zamanı təqdim olunmalıdır.

Tender “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq keçiriləcəkdir.

Tenderdə iştirak etməkdə maraqlı olan bütün iddiaçılar layihənin texniki tələbləri ilə bağlı əlavə məlumatları “Azərpoçt” MMC-nin Əsas vəsaitlərin idarə olunması şöbəsindən ala bilərlər.

Sənədlər Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72 ünvanındakı binanın 3-cü mərtəbəsində qəbul olunur.

Telefon: (99412) 493-56-00 (daxili: 201), Faks: (99412) 493-00-37.

Tenderin qiymətləndirilməsi zamanı təmir-tikinti işlərinin görülməsi, təmir işlərinin qısa müddətdə başa çatdırılmasına təminat verən və təmir-tikinti təcrübəsi olan müəssisə və təşkilatlara üstünlük verilməlidir.

Tender təklifləri 19 mart 2019-cu il saat 11:00-da iddiaçıların iştirakı ilə “Azərpoçt” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətində (ünvan: Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 72) açılacaqdır.

Tender komissiyası

Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətinin Ağcabədi şəhər inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyi 2019-cu ildə Ağcabədi şəhəri ərazisində yolların təmirinin və abadlıq işlərinin satın alınması ilə əlaqədar tender elan edir

Təkrar

Tender 2 LOT üzrə keçirilir.

LOT-1: Ağcabədi şəhəri ərazisində yolların təmirinin satın alınması.

LOT-2: Ağcabədi şəhəri ərazisində abadlıq işlərinin satın alınması. Tender iştirakçılarında təklif edilir ki, “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış, ikiqat bağlamada yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Tender təkliflərinin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilməlidir: aşağı qiymət, yüksək keyfiyyət, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi, analoji işlərdə təcrübəsi, maliyyə vəziyyəti (qiymətləndirmə bal sistemi ilə həyata keçiriləcəkdir).

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün satınalma prosedurunun iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər göstərilən hər LOT üçün 120 manat məbləğində iştirak haqqını Ağcabədi şəhər inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyin hesabına köçürdükdən sonra əsas şərtlər toplusunu ala bilərlər.

Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətinin Ağcabədi şəhər inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyi.

VÖEN: 3400109921

H/h: AZ86CTRE00000000000002515432 Fond 7y

Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi

Kodu: 210005

VÖEN: 1401555071

M/h: AZ41NABZ01360100000000003944

SWIFT BIK: CTREAZ22

H/h: AZ41NABZ01360100000000003944

Tender proseduru ilə maraqlananlar məlumat almaq üçün əlaqələndirici şəxsə müraciət edə bilərlər. A.Həsənov, tel.: 27-5-02-24

Tender komissiyası

- tender sorğusu prosedurunda iştirak etmək üçün yazılı müraciət;

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;

- analoji işlərdə təcrübəsi, iddiaçının potensial texniki və kadrlar imkanları haqqında rəsmi məlumat;

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank arayışı;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- tender təklifinin 1 faizi həcmində bank zəmanəti zərflər açılan tarixdən ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır;

- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin olub-olmaması haqqında müvafiq vergi orqanlarından arayış;

- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rəkvizitləri;

- iddiaçının tender təklifləri Azərbaycan dilində olmalıdır.

İddiaçılar tələb olunan sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 04 mart 2019-cu il saat 17:00-a qədər, tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 14 mart 2019-cu il saat 17:00-a qədər (ünvan: Ağcabədi şəhəri, F.Əlizadə küçəsi, 19) təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklif zərfləri Ağcabədi şəhəri, F.Əlizadə küçəsi, 19 nömrəli ünvanda yerləşən Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətinin Ağcabədi şəhər inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyində 15 mart 2019-cu il saat 15:00-da açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəs rejimini pozmaqda davam edir

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 27 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Ermənistanın Noyemberyan rayonunun Voskevan kəndində və adsız yüksəkliklərdə, İcevan rayonunun Berkaber kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərlı, Qaymaqlı, Quşçu Ayırım, Aşağı Əskipara, Qızılhacılı, Bala Cəfərlı kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Bərd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Əsrik Cirdaxan kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub. Ağdam rayonunun işğal altında olan Şıxlar, Sarıcalı, Yusifcanlı, Xocavənd rayonunun Kuropatkino kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy və Tərtər rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Prezident Administrasiyası İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin əməkdaşları Prezidentin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənovla əzi

ZAKİR MURADOVUN vafatından kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN vafatından kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Azərbaycan” qəzeti redaksiyasının kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənovla əzi

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN vafatından kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Azərbaycan” nəşriyyatının kollektivi iş yoldaşları Rauf Cəfərova əzi

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN vafatından kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin deputatları Hacı Rəcəbli və Hüseynbala Mirələmov Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru, professor Ədalət Muradova qardaşı

ZAKİR MURADOVUN vafatından kədarəndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İsmayıl rayonundakı Mirdaməd Sadiqov ailəsi ilə birlikdə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru, professor Ədalət Muradova qardaşı